

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 84228040/642
Konu : 2013/11 sayılı Genelgede Değişiklik

1/9/2016

GENELGE
2016 - 20

Bilindiği üzere, 10/2/2016 tarihli ve 29620 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6663 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 26/2/2016 tarihli ve 29636 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6676 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile 5510 sayılı Kanunun bazı maddeleri değiştirilmiş, bazı maddelerine ilaveler yapılmıştır.

Bu Genelge ile yeni mevzuata ve güncellenen mevzuata ilişkin olarak 22/2/2013 tarihli ve 2013/11 sayılı Genelgede yapılan değişiklikler aşağıda açıklanmıştır.

A- GENELGENİN BİRİNCİ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendine Tabi Çalışan Sigortalılar” başlıklı birinci bölümün üçüncü paragrafında yer alan “ile” ibaresinden önce gelmek üzere, “, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler ” ibaresi eklenmiştir.

2- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendine Tabi Çalışan Sigortalılar” başlıklı birinci bölümde yer alan “1.19” başlıklı bölümden sonra gelmek üzere “1.20- Derneklerde çalışanların sigortalılığı”, “1.21- Belediye başkan yardımcılarının sigortalılığı” ve “1.22- Doğum ve evlat edinme sonrası yarım çalışma ödeneği alanlar” alt başlıkları açıklamaları ile birlikte eklenmiştir.

“1.20- Derneklerde çalışanların sigortalılığı

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 56 ncı maddesinde dernekler, gerçek veya tüzel en az yedi kişinin kazanç paylaşma dışında belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere, bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları, tüzel kişiliğe sahip topluluklar olarak tanımlanmıştır.

5253 sayılı Dernekler Kanununun 13 üncü maddesi ile dernek hizmetleri gönüllüler veya yönetim kurulu kararı ile göreve başlatılan ücretliler aracılığıyla yürütülmekte dernek yönetim ve denetim kurullarının kamu görevlisi olmayan başkan ve üyelerine ücret verilebilmekte ancak verilecek ücret ile her türlü ödenek, yolluk ve tazminatlar genel kurul tarafından tespit olunmakta, yönetim ve denetim kurulu üyeleri dışındaki üyelere ücret, huzur hakkı veya başka bir ad altında herhangi bir karşılık ödenmemektedir. 26 ncı madde ile de dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere, eğitim ve öğretim faaliyetleri için yurt, pansiyon; üyeleri için lokal açabilmekte ve bu tesisleri işletebilmektedirler.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda derneklerin kurduğu iktisadi işletmeler derneğe ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve sermaye şirketi ve kooperatifler dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmeler ile benzer nitelikteki yabancı işletmeler, dernek iktisadi işletmeleri olarak tanımlanmıştır.

Buna göre, dernekler ya da derneklerin kurduğu iktisadi işletmelerde çalışma gönüllülük esasına dayandığından dernek yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile dernek üyeleri dernekte yaptıkları işler nedeniyle ücret alsalar dahi sigortalı sayılmayacaktır. Dernek

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

yönetim kurulu tarafından işe alınan ücretliler hakkında ise Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükümleri uygulanacaktır.

1.21- Belediye başkan yardımcılarının sigortalılığı

5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin yedinci fıkrası ile norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanının, zorunlu görmesi halinde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir. Belediye meclis üyeleri arasından belediye meclisindeki görev süresini geçmeyecek şekilde görevlendirilen belediye başkan yardımcıları taleplerine göre bir sosyal güvenlik kurumu ile ilişkilendirilmektedir.

Bu Genelgenin dördüncü kısım, birinci bölüm "2.6- Belediye Başkan Yardımcıları" alt başlığında herhangi bir sigortalılığı olmayan belediye başkan yardımcılarının talepte bulunmaları halinde görevlendirildikleri tarihten itibaren, (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalılığı bulunanların ise bu sigortalılıklarını sona erdirip (c) bendine tabi olmak için talepte bulunmaları halinde (c) bendine göre sigortalı sayılacağı açıklanmıştır.

Belediye başkan yardımcılarının sigortalı sayılması taleplerine bağlı olduğundan, Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında talepte bulunmayıp, (a) bendine tabi olmak için talepte bulunan belediye başkan yardımcılarının talepleri kabul edilerek (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında talepte bulunmamakla birlikte herhangi bir sigortalılığı olmayanlardan belediyelerce prim ödenen belediye başkan yardımcılarının 2008 yılı Ekim ayından sonraki süreleri de (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılacaktır.

Emekli aylığı almakta iken belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilenler 5335 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinde sayılan istisnalar içinde yer aldıklarından emekli aylıkları kesilmediğinden bu görevde buldukları sürece ve (4/a) sigortalısı olmak için talepte bulunmaları halinde sosyal güvenlik destek primine tabi tutulacaklardır.

1.22- Doğum ve evlat edinme sonrası yarım çalışma ödeneği alanlar

6663 sayılı Kanunla 4447 sayılı Kanuna 10/2/2016 tarihinden itibaren eklenen ek 5 inci madde ile 4857 sayılı Kanununun 74 üncü maddesi kapsamında doğum sonrası analık hali sona eren ve işe başlayan kadın sigortalıya ya da 3 yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinen kadın veya erkek sigortalılara istekleri halinde haftalık çalışma süresinin yarısı kadar, birinci doğumda 60 gün, ikinci doğumda 120 gün, sonraki doğumlarda ise 180 gün ücretsiz izin alan işçiye doğum veya evlat edinme tarihinden önceki son 3 yılda en az 600 gün işsizlik sigortası primi bildirilmiş olması, 4857 sayılı Kanununun 63 üncü maddesinde belirtilen haftalık çalışma süresinin yarısı kadar fiilen çalışılması ve doğum ve evlat edinme sonrası analık hali izninin bittiği tarihten itibaren 30 gün içinde İŞKUR'a doğum ve evlat edinme sonrası yarım çalışma belgesi ile başvuruda bulunulması halinde yarım çalışma ödeneği verilmesi uygulaması getirilmiştir.

Yarım çalışma ödeneği İŞKUR'ca verilecek olup yarım çalışma ödeneği alan sigortalılar için İŞKUR % 32,5 oranında uzun vade ve genel sağlık sigortası primini aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilecek, yarım çalışma ödeneği ödenen süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi sayılacaktır."

3- "Bazı Sigorta Kollarına Tabi Olan Sigortalılar" başlıklı ikinci bölümde yer alan "2- Aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile staja tabi tutulan ve

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

2547 sayılı Kanuna tabi çalışan öğrenciler” bölüm başlığı “2- Aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, meslek lisesi veya yükseköğrenimleri sırasında staj yapanlar, 2547 sayılı Kanuna tabi çalışan öğrenciler ve kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler” olarak değiştirilmiş, beşinci paragraftan sonra gelmek üzere altıncı paragraf eklenmiş, mevcut altıncı, yedinci ve sekizinci paragraflar aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, “2.1- 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesine göre kısmi çalışanların 2008 yılı Ekim ayı başından önceki sigortalılığı” alt başlığı ilave edilmiştir.

“6676 sayılı Kanunla Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yapılan düzenleme uyarınca 1/3/2016 tarihinden itibaren kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler iş kazası ve meslek hastalığı sigortası yönünden, bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar ise ayrıca genel sağlık sigortası yönünden sigortalı sayılacaktır.”

“Kanununun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalıların 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yapılacak tescillerinde;

- 3308 sayılı Kanuna tabi aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler için “7-Çırak” ,

- Meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler için “19- Stajyer” ,

- 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar için “18-YÖK kısmi istihdam” ,

- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler “32-bursiyer”

sigortalılık kodları kullanılacaktır. Bakmakla yükümlü olunmayan çırak ve stajyer sigortalılar için 1/3/2011 tarihinden itibaren işverenlerden ayrıca sigortalı işe giriş bildirgesi düzenlemeleri istenmeyecek, bakmakla yükümlü olunanların tespiti işverenlerce yapılacaktır.

Çırak ve stajyer sigortalıların 1/3/2011 tarihinden sonra aylık prim ve hizmet belgesiyle yapılacak bildirimlerinde; 3308 sayılı Kanuna tabi aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilerden bakmakla yükümlü kişi olunan sigortalılar için işverenlerce “7” numaralı, bakmakla yükümlü kişi olmayanlar için “42” numaralı, meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrencilerden bakmakla yükümlü kişi olunan sigortalılar için işverenlerce “22” numaralı, bakmakla yükümlü kişi olmayanlar için “43” numaralı, bursiyer sigortalılar için 1/3/2016 tarihinden itibaren “22” numaralı, bakmakla yükümlü kişi olunmayanlar için “43” numaralı belge türleri kullanılacaktır.

Çırak ve stajyer olanların genel sağlık sigortası prim oranı, Kanununun 81 inci maddesi gereğince, 1/3/2011 tarihinden itibaren prime esas kazancın % 6’sıdır. Bu oranın % 1’i kısa vadeli sigorta kolları, % 5’i genel sağlık sigortası primidir. Bunların prim ödeme yükümlüsü önceden olduğu gibi Milli Eğitim Bakanlığı veya bu öğrencilerin eğitim gördükleri okullar ile öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumlarıdır. Bursiyer sigortalıların prim ödeme yükümlüsü ise projenin yürütüldüğü kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör kuruluşları ve üniversitelerdir.

2.1- 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesine göre kısmi çalışanların 2008 yılı Ekim ayı başından önceki sigortalılığı

2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde 5234 sayılı Kanunla yapılan düzenleme ile üniversitelerde kısmi zamanlı olarak çalıştırılacak öğrenciler hakkında 1/1/2005 tarihinden

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

itibaren 506 sayılı Kanunun iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası ile ilgili hükümleri uygulanmakta olup bu tarihten önce üniversitelerde kısmi zamanlı çalışan öğrenciler sigortalı sayılmayacaktır.”

4- “*Bazı Sigorta Kollarına Tabi Olan Sigortalılar*” başlıklı ikinci bölümde yer alan “*5- İntörn öğrenciler*” başlıklı bölüme birinci ve beşinci paragraflardan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraflar eklenmiş, üçüncü paragrafta yer alan “*Türk vatandaşı olan*” ibaresi metinden çıkarılmıştır.

“2547 sayılı Kanunun ek 29 uncu maddesinde yer alan “Türk vatandaşı olup” ibaresi 18/1/2014 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6514 sayılı Kanunla kaldırılmış olup bu tarihten itibaren tıp fakültelerinde okuyan yabancı uyruklu öğrenciler de iş kazası, meslek hastalığı ve hastalık yönünden sigortalı sayılacaktır.”

“İntörn öğrencilerin statüsü 2547 sayılı Kanunun ek 29 uncu maddesine göre belirlendiğinden intörn oldukları sürece sadece iş kazası, meslek hastalığı ve hastalık sigortasına tabi tutulacaklar, bunlar hakkında okulları tarafından “22- Meslek Liselerinde Okumakta İken Veya Yüksek Öğrenimleri Sırasında Zorunlu Staja Tabi Tutulan Öğrenciler” numaralı belge türü ile bildirim yapılacak, intörn öğrenciler hakkında öğrenim gördükleri okullarca ayrıca genel sağlık sigortası primi ödenmeyecektir. 2547 sayılı Kanunun ek 29 uncu maddesinde genel sağlık sigortası primi alınması yönünde düzenleme olmadığından bakmakla yükümlü olunmayan Türk vatandaşı intörn öğrenciler Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c/1) ya da (g) bendi kapsamında, yabancı uyruklu öğrenciler ise 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendi ya da yedinci fıkrası kapsamında genel sağlık sigortalısı olacaktır.”

5- “*Sigortalılığın Başlangıcı, Kuruma Bildirilmesi ve Sigortalılık Tespiti*” başlıklı dördüncü bölümde yer alan “*1- Sigortalılığın başlangıcı*” başlıklı bölümde “*staja*” ibaresinden sonra gelen “*veya*” ibaresi kaldırılmış, “*kursa*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*veya bursiyer olarak göreve*” ibaresi eklenmiştir.

6- “*Sigortalılığın Başlangıcı, Kuruma Bildirilmesi ve Sigortalılık Tespiti*” başlıklı dördüncü bölümde yer alan “*2.9- Aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler*” alt başlığı “*2.9- Aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile bursiyerler*” şeklinde değiştirilmiş, maddeye aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerlerin işe giriş bildirgesinin bursa başlamadan önce verilmesi gerekmektedir. Bursiyerler 1/3/2016 tarihinden itibaren sigortalı sayıldıklarından bu tarihten önce bursiyer çalıştıran kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör kuruluşları ve üniversitelerin sigortalı işe giriş bildirgesini 1/3/2016 tarihinden önce vermeleri mümkün olmadığından, işe giriş bildirgesinin 15/4/2016 tarihi saat 23:59’a kadar verilmesi halinde bildirge yasal süresinde verilmiş sayılacaktır.”

7- “*Sigortalılığın Başlangıcı, Kuruma Bildirilmesi ve Sigortalılık Tespiti*” başlıklı dördüncü bölümün “*2.19*” alt başlığından sonra gelmek üzere “*2.20- Doğum nedeniyle yarım çalışma ödeneği alanların bildirim*” alt başlığı eklenmiştir.

“2.20- Doğum nedeniyle yarım çalışma ödeneği alanların bildirim

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

4447 sayılı kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında yarım çalışma ödeneği alan sigortalıların bildirimleri aylık prim ve hizmet belgesi ile yapılacak, İŞKUR'ca bu sigortalılar için sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildirgesi düzenlenmesi istenmeyecektir.”

8- “İşe Giriş Bildirgesinin Düzenlenmesi, Kuruma Verilmesi ve Sigortalıların Tescili” başlıklı beşinci bölümün “1.3- Yasal süresinde verilmeyen sigortalı işe giriş bildirimleri” alt başlığının onuncu paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, onuncu paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf ve örnekler eklenmiştir.

“5604 sayılı Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun gereğince her yıl temmuz ayının birinden yirmisine kadar (yirmisi dahil) olan süre mali tatil uygulanmakta olup, haziran ayının son gününün tatil günü olması halinde, mali tatil, temmuz ayının ilk iş gününü takip eden günden başlamakta, son günü mali tatile rastlayan süreler için mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılmaktadır. Sigortalı işe giriş bildirgesinin mali tatil ve izleyen tarihten itibaren yedi gün içinde verilmesi halinde bildirme yasal süresinde verilmiş sayılmaktadır. 6661 sayılı Kanunla 5604 sayılı Kanunda yapılan değişiklik ile 2016 yılı Temmuz ayı itibariyle mali tatilin sona erdiği günü izleyen beş gün içinde biten süreler hakkında mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren beşinci günün mesai saati bitiminde sona ermiş sayılması hükmü getirilmiştir.

Söz konusu değişikliğe istinaden 2016 yılı Temmuz ayından itibaren 1/7-20/7 tarihleri arasında verilmesi gereken işe giriş bildirgesinin mali tatili izleyen yedinci gün sonuna kadar yerine getirilmesi halinde önceden olduğu gibi yasal süresi içinde yerine getirilmiş olduğu kabul edilecektir. İşe giriş bildirgesinin verilmesi gereken sürenin 21/7-25/7 tarihleri arasında olması halinde de 25/7 tarihine kadar (dahil) verilmesi halinde de bildirme yasal süresi içinde verilmiş sayılacaktır.

15/7/2016 tarihinde FETÖ/PDY terör örgütü tarafından yaşanan terör olayları nedeniyle işverenlerin işe giriş bildirimlerini verme yükümlülüklerini 5604 sayılı Kanunda belirtilen sürelerde yerine getirmedikleri tespit edildiğinden Yönetim Kurulunun 28/7/2016 tarihli ve 10288832 sayılı kararı ile bildirme verilme süresi 29/7/2016 tarihi saat 23:59'a kadar uzatılmıştır.

Örnek 1- 5/7/2016 tarihinde çalışmaya başlayacak sigortalının işe giriş bildirgesinin 4/7/2016 tarihinde e-sigorta yoluyla verilmesi gerekmekte olup bu sürenin mali tatil olması nedeniyle 27/7/2016 tarihi saat 23:59'a kadar verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş sayılacaktır. 2016 yılı Temmuz ayı için bildirim 29/7/2016 tarihi saat 23:59'a kadar yapılması halinde de Yönetim Kurulu Kararı gereği bildirme yasal sürede verilmiş sayılacaktır.

Örnek 2- 22/7/2016 tarihinde işe başlayacak sigortalının işe giriş bildirgesinin 21/7/2016 tarihinde e-sigorta yoluyla verilmesi gerektiğinden, mali tatilin son gününü izleyen sürede verilen belgeler için beş gün uzatıldığından bildirgenin 25/7/2016 tarihi saat 23:59'a kadar verilmesi halinde yasal süresi içinde verilmiş sayılacaktır. 2016 yılı Temmuz ayı için bildirim 29/7/2016 tarihi saat 23:59'a kadar yapılması halinde Yönetim Kurulu Kararı gereği bildirme yasal sürede verilmiş sayılacaktır.”

9- “İşe Giriş Bildirgesinin Düzenlenmesi, Kuruma Verilmesi ve Sigortalıların Tescili” başlıklı beşinci bölümün “2- Sigortalı işe giriş bildirgesinin düzenlenmesi” alt başlığında yer

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

alan tabloya “31- Milletvekili borçlanması”, “32-Bursiyer” sigortalılık kodları ilave edilmiştir.

10- “İşe Giriş Bildirgesinin Düzenlenmesi, Kuruma Verilmesi ve Sigortalıların Tescili” başlıklı beşinci bölümün “3.1.2- İdari para cezası uygulanmasını gerektirmeyen re’sen tescil işlemleri” başlıklı bölümün üçüncü paragrafından “Makedonya ve Slovakya’da” ibaresi çıkarılmış, “Lüksemburg” ibaresinden sonra gelmek üzere, “Makedonya, Slovakya ve Kore’de” ibaresi eklenmiştir.

11- “İşe Giriş Bildirgesinin Düzenlenmesi, Kuruma Verilmesi ve Sigortalıların Tescili” başlıklı beşinci bölümün “5- Yaş Düzeltmeleri” alt başlığında yer alan örneklerden sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf ve örnek ilave edilmiştir.

“6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 367 nci maddesinin ikinci fıkrasında, kişiler hukuku, aile hukuku ve taşınmaz mal ile ilgili aynı haklara ilişkin kararlar kesinleşmedikçe yerine getirilemeyeceği hükmü bulunduğundan yaş düzeltmelerinde mahkeme karar tarihi değil kesinleşme tarihi dikkate alınacaktır.

Örnek 5- 1/3/1986 tarihinde 506 sayılı Kanuna tabi çalışmaya başlayan sigortalının 17/5/1970 olan doğum tarihi 11/2/1986 tarihli mahkeme kararı ile 17/5/1966 olarak değiştirilmiştir. Mahkeme kararının kesinleşme tarihi 5/3/1986 tarihi olduğundan, tescil kayıtlarında gerekli düzeltme yapılacak ancak uzun vade sigorta kollarından sağlanan yardımlarda 17/5/1970 doğum tarihi esas alınacaktır.”

12- “Sigortalılığın Sona Ermesi ve Kuruma Bildirilmesi” başlıklı altıncı bölümün “1- Sigortalılığın sona ermesi” alt başlığının dördüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşten ayrılış bildirgesinin yasal süre içerisinde verilmesinde 5604 sayılı Kanunun mali tatile ilişkin hükümleri bu Genelgenin beşinci bölüm “1.3- Yasal süresinde verilmeyen sigortalı işe giriş bildireleri” alt başlığında belirtilen süreler esas alınarak uygulanacaktır.”

13- “Sigortalılığın Sona Ermesi ve Kuruma Bildirilmesi” başlıklı altıncı bölümün “2.1- İşten ayrılış nedeni” alt başlığında yer alan tabloya “35- 6495 SK nedeniyle devlet memurluğuna geçenler”, “36- OHAL/KHK” işten ayrılış nedenleri ilave edilmiştir.

B- GENELGENİN İKİNCİ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “Kanunun Ek 5 inci Maddesine Göre Tarım veya Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanlar” başlıklı ikinci bölümün “2- Sigortalılığın başlangıcı” alt başlığının birinci paragrafındaki “tarım müdürlüklerine” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve ziraat odalarına” ibaresi ile birinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf ilave edilmiş, “Örnek 1, 2 ve 3” aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” ile yapılacak müracaatlarda tarım müdürlükleri yanında ziraat odası onayı aranacak olup bu onaylardan birisinin olmaması halinde sigortalının ek 5 inci madde kapsamındaki talebi reddedilecektir. İkamet ettiği ve çalıştığı yer farklı olan sigortalıların her iki ilde bulunan ziraat odası onayı aranacaktır.”

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

“Örnek 1- Sigortalı (A) Şanlıurfa ilinde ikamet etmekte iken süreksiz tarım işinde çalışmak üzere gittiği Rize’de 6/6/2016 tarihinde muhtarlık, tarım il müdürlüğü ve çalıştığı yerin ziraat odasının onaylı Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi ile sosyal güvenlik il müdürlüğüne müracaat etmiştir. Yapılan incelemede ikamet ettiği yerin ziraat odasının onayının bulunmadığı anlaşılmış olup, sigortalının talebi reddedilecektir. Yeniden yapacağı müracaatında onayların tamamının olması gerektiği hususunda sigortalıya bilgi verilecektir.

Örnek 2- Sigortalı (B) Ankara ilinde ikamet etmekte iken süreksiz tarım işinde çalışmak üzere gittiği Ordu’da 2/5/2012 tarihinde Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi ile sosyal güvenlik il müdürlüğüne müracaat etmiştir. Yapılan incelemede bildirgenin ikamet ettiği yerin muhtarı, tarım il müdürlüğü ile çalıştığı ve ikamet ettiği yerin ziraat odasının onaylandığı anlaşılmış olup, sigortalının başvurusu kabul edilecek tescil işlemi Ordu’da yapıldıktan sonra, sigortalıya sicil dosyası açılmak üzere belgeler Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne gönderilecektir.

Örnek 3- Süreksiz tarım işi yapmak üzere geldiği Antalya’da Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesini muhtar, tarım il müdürlüğü ve Antalya ve Kırıkkale ziraat odalarına onaylatan sigortalı, 4/4/2016 tarihinde bildirgeyi iadeli taahhütlü olarak ikamet ettiği Kırıkkale Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne göndermiştir. Kırıkkale Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne bu kişinin sigortalılığı 4/4/2016 tarihi itibarıyla başlatılarak açılacak sicil dosyası arşivde muhafaza edilecektir.”

2- “Kanunun Ek 5 inci Maddesine Göre Tarım veya Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanlar” başlıklı ikinci bölümün “4- Sigortalılığın sona ermesi” alt başlığında yer alan ikinci ve üçüncü paragraflar aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve “Örnek 6” eklenmiştir.

“Ek 5 inci maddeye göre sigortalılık; askerlik görevini yapanların askere alındıkları, mahkemelerce hakkında gözaltı, tutukluluk veya mahkumiyet kararı verilenlerin bu durumlarına karar verildiği, yurtdışında bulunanların yurtdışına çıkış yaptıkları tarihten itibaren sona erdirilecektir.

Bu şekilde sigortalılıkları sona erenlerin sigortalılıkları; Kanunun 4 üncü maddesine tabi çalışmasının sona erdiği tarihi takip eden günden, askerlik görevi sona erenlerin sona erme tarihini takip eden günden, gözaltı, tutukluluk veya mahkumiyet bitiş tarihini takip eden günden, yurtdışına çıkanların ise Türkiye’ye döndükleri tarihten itibaren kendiliğinden başlatılacak, bunlardan ayrıca “Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” veya “Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” alınmayacaktır.”

Örnek 6- 10/9/2014 tarihinde ek 5 inci maddeye tabi sigortalılığı başlatılan kişinin Emniyet Müdürlüğünden yurda giriş çıkış belgesi istenilmiş ve ek 5 sigortalılığının devam ettiği 15/3/2015-20/7/2015 tarihleri arasında yurtdışında olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda, sigortalının yurtdışına çıkış tarihi olan 15/3/2015 tarihi itibarıyla ek 5 tarım sigortasından çıkışı yapılacak, 20/7/2015 tarihi itibarıyla da “Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” alınmaksızın tekrar ek 5 sigortasına giriş işlemi yapılacaktır.”

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

3- “Kanunun Ek 5 inci Maddesine Göre Tarım veya Orman İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Olarak Çalışanlar” başlıklı ikinci bölümün “5- Primlerin hesabı ve gün sayısı” alt başlığı “5- Primlerin hesabı, gün sayısı ve ödenmesi” olarak değiştirilmiş, üçüncü paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamındaki sigortalılar, her aya ait primlerini ilgili ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma öderler. Yasal süresi içinde ödenmeyen primlere Kanunun 89 uncu maddesi gereğince ödenme tarihine kadar gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanır.”

4- “Kanunun Ek 6 ncı Maddesi Kapsamında Çalışanlar” başlıklı üçüncü bölümün “3.1- Sigortalılığın başlangıcı” alt başlığından sonra gelmek üzere aşağıdaki alt başlık açıklamaları ile birlikte eklenmiştir.

“3.2- Ek 6 ncı madde kapsamında sigortalılığının başlatıldığı tarihte zorunlu sigortalı oldukları sonradan tespit edilenler

Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamında sigortalı olmak için müracaat edenlerin ünitelerce öncelikle Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalılığının bulunup bulunmadığı araştırılacak, ek 6 ncı maddeye müracaat ettiği tarihten önceki ay 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışması var ise işten ayrılış bildirgesi verilip verilmediği sorgulanacak, işten ayrılış bildirgesi verilmemiş olanlar ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı olup çıkış işlemi yapılmamış olanların ek 6 ncı madde kapsamındaki talepleri reddedilecektir.

Kanunun ek 6 ncı maddesine göre müracaat eden sigortalıların müracaat tarihi itibarıyla önceki sigortalılığının sona erip ermediğine bakılmaksızın ek 6 ncı madde kapsamındaki sigortalılığının başlatıldığı tespit edilenlerden zorunlu sigortalılıkları ek 6 ncı maddeye müracaat ettiği gün sona erenlerin ek 6 ncı maddeye tabi sigortalılıkları takip eden gün başlatılacaktır.

Örnek- Ticari taksi şoförü olan (T) 27/6/2012 tarihinde “Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi” ile Kuruma müracaat etmiş ve aynı gün tescili yapılmış, daha sonra yapılan incelemede sigortalının 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çalışmasının 6/11/2012 tarihi itibarıyla sona erdiği anlaşıldığından ek 6 ncı maddeye tabi sigortalılığı başlangıç tarihi itibarıyla iptal edilecektir.”

5- Kanunun Ek 6 ncı Maddesi Kapsamında Çalışanlar” başlıklı üçüncü bölümün “4- Sigortalılığın sona ermesi” alt başlığının birinci paragrafının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ayrıca, ek 6 ncı madde kapsamında çalışanların sigortalılıkları işten ayrıldıklarının kendileri veya bunları çalıştıran kişilerin/işverenlerin bildiriminde de sona erdirilir.”

6- “Kanunun Ek 6 ncı Maddesi Kapsamında Çalışanlar” başlıklı üçüncü bölümünün “5- Primlerin hesabı ve gün sayısı” alt başlığı “5- Primlerin hesabı, gün sayısı ve ödenmesi” olarak değiştirilmiş, ikinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Kanunun ek 6 ncı maddesi kapsamındaki sigortalılar, her aya ait primlerini ilgili ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma öderler. Yasal süresi içinde ödenmeyen primlere Kanunun 89 uncu maddesi gereğince ödenme tarihine kadar gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanacaktır.”

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

7- “Geçici 20 nci Madde kapsamındaki Sigortalılar” başlıklı dördüncü bölümün “1- Geçici 20 nci madde kapsamındaki sigortalıların Kanun kapsamına alınması” başlığının onuncu paragrafının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1/10/2008 tarihi itibarıyla Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışması bulunanların 1/10/2008 tarihi itibarıyla, bu tarihten sonra aylık bağlananların ise (b) bendi kapsamında çalışmaya başladıkları tarihten itibaren sandıklarca 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 yılından itibaren % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilerek Kuruma bildirilecektir. 6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırıldığından sandıklardan yaşlılık ve malullük aylığı alıp 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunanlardan 29/2/2016 tarihinden itibaren sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmayacaktır.”

C- GENELGENİN ÜÇÜNCÜ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “Ortak Hususlar” başlıklı dördüncü bölümde yer alan “4- 1/10/2008 tarihine kadar kayıt ve tescilini yaptırmayan sigortalılar” başlıklı bölümden sonra gelmek üzere aşağıdaki alt başlıklar açıklamalarıyla birlikte eklenmiştir.

“4.1- 1/10/2008 tarihine kadar Kurum kayıtlarına intikal ettirilmeyen giriş bildirgesi üzerinde bulunan Bağ-Kur numarasına prim ödeyenlerin sigortalılıklarının başlatılması

Kendi nam ve hesabına bağımsız çalışmalarından dolayı mülga 1479 sayılı Kanun kapsamında sigortalı sayıldıkları halde, 1/10/2008 tarihine kadar Kuruma müracaat ederek kayıt ve tescilini yaptırmayan ancak 1/10/2008 tarihinden önce doğru Bağ Kur numarası üzerinden Kurum hesaplarına intikal etmiş olan prim ödemelerine göre sigortalılığının başlatılmasını talep edenlerin ticari faaliyetlerinin başladığı tarih itibarıyla 1/10/2008 tarih öncesi sigortalılıkları başlatılacaktır.

Örnek 1- 22/4/1986 ile 15/12/2007 tarihleri arasında ticari faaliyeti bulunan sigortalı (A) il müdürlüğünden almış olduğu giriş bildirgesini faaliyetine göre kayıtlı olduğu kurum ve kuruluşlara onaylatarak Kurumumuz kayıtlarına intikal ettirmediklerinden ticari faaliyetinin başladığı tarih itibarıyla 1479 sayılı Kanun kapsamında kayıt ve tescili yapılmamıştır. Ancak, Kurum kayıtlarına intikal ettirmemiş olduğu giriş bildirgesi üzerinde bulunan Bağ Kur numarasına 1992, 1993, 1994 yıllarında belirli aralıklarla toplam 10 adet prim ödemesinde bulunmuş ve ödeme yaptığı dönemlere ilişkin ödeme makbuzlarını ibraz ederek ticari faaliyetinin başladığı tarih itibarıyla sigortalılığının başlatılmasını talep etmiştir. Bu durumda, Kurumumuz hesaplarına geçtiği tespit edilen primlere ilişkin sigortalının ibraz etmiş olduğu ödeme makbuzlarına istinaden prim ödemesinde bulunduğu Bağ Kur numarası ile ticari faaliyetinin başladığı 22/4/1986 ile 15/12/2007 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanun kapsamında kayıt ve tescil işlemleri yapılacaktır.

Prim ödemesi bulunduğu halde giriş bildirgesinin Kurum kayıtlarına intikal etmemesi nedeniyle kayıt ve tescili yapılmayan ve primleri iade edilen sigortalıların talepte bulunmaları halinde, Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince işlem yapılacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Örnek 2- 22/4/1995 ile 15/12/1999 tarihleri arasında vergi mükellefiyeti bulunan sigortalı (B), giriş bildirgesini ticari faaliyetine göre kayıtlı olduğu kurum ve kuruluşlara onaylatarak Kurumumuz kayıtlarına intikal ettirmedeğinden ticari faaliyetinin başladığı tarih itibariyle kayıt ve tescili yapılmamıştır. Ancak giriş bildirgesinde bulunan Bağ Kur numarası üzerinden 1996 yılında 6 adet prim ödemesi olan ve geriye dönük sigortalılığı başlatılmadığından, prim iade talebinde bulunan sigortalı (B)'ye bu ödemeleri 26/12/2007 tarihinde yersiz ödeme olarak iade edilmiştir. Sigortalı 10/11/2016 tarihinde Kuruma müracaat ederek 1996 yılında yapmış olduğu prim ödemelerine ilişkin makbuzları ibraz etmiş, sigortalılığının başlatılması için talepte bulunmuştur. Bu durumda prim ödemesinde bulunduğu Bağ Kur numarası üzerinden ticari faaliyetinin başladığı 22/4/1995 ile 15/12/1999 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanun kapsamında kayıt ve tescili yapılarak Kanunun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre prim borcu hesaplanacaktır.

4.2- 1/10/2008 tahinden önce isteğe bağlı sigortalı olan ve prim ödemesi olmaması nedeniyle tescil tarihi itibariyle sigortalılığı sonlandırılan ve (4/b) kapsamında çalışması bulunanların sigortalılığının başlatılması

1/10/2008 tarihinden önce isteğe bağlı sigortalı olarak kayıt ve tescili yapılan ve prim ödemesi bulunmaması nedeniyle tescil tarihi itibariyle sigortalılıkları durdurulan sigortalılardan 1/10/2008 tarihinden sonra Kurumca (4/b) kapsamında çalışması tespit edilenlerin isteğe bağlı sigortalılıklarının sona erdiği tarihten sonra çalışmalarının bulunduğu tarih itibariyle isteğe bağlı Bağ-Kur numarası üzerinden (4/b) kapsamında zorunlu sigortalılıkları başlatılacaktır.

Örnek 1- 1/6/1989 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı başlatılan sigortalı (A)'nın prim ödemeleri bulunmamaktadır. Prim ödemelerinin bulunmaması nedeniyle 1/6/1989 tescil tarihi itibariyle isteğe bağlı sigortalılığı (01) terk kodu ile sonlandırılmıştır. Kurumumuz kayıtlarına 13/6/2016 tarihinde intikal eden bilgi ve belgelerde sigortalı (A)'nın 1/1/1994-30/6/1999 tarihleri arasında gerçek usulde vergi mükellefiyetinin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu durumda 1/10/2008 tarihinden önce kayıt ve tescil işlemleri yapılmış olması nedeniyle sigortalı (A)'ya 1/6/1989 tescil tarihi itibariyle isteğe bağlı sigortalılığının sona erdiği tarihten sonra vergi mükellefiyetinin bulunduğu 1/1/1994-30/6/1999 tarihleri arasında zorunlu sigortalı olarak hizmet verilecektir.

Örnek 2- Örnek 1'deki aynı sigortalının 1/1/1987 – 30/6/1999 tarihleri arasında vergi mükellefiyet sürelerinin bulunması halinde ise, isteğe bağlı tescil tarihinden önceki sürelerde hizmet verilmeyecek olup, tescil tarihi itibariyle isteğe bağlı sigortalılığının sona erdiği 1/6/1989-30/6/1999 tarihleri arasında zorunlu sigortalı olarak hizmet verilecektir.”

2- “Ortak Hususlar” başlıklı dördüncü bölümde yer alan “7- (Teselsül, 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge) Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunanların tahsis talebinde bulunmaları” başlıklı bölümün sonuna aşağıdaki alt başlık açıklamalarıyla birlikte eklenmiştir.

“7.1- (4/a) kapsamında işten çıkış verildikten sonra tahsis talebinde bulunan ve aynı zamanda (4/b) kapsamında çalışması bulunanların sigortalılıkları”

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunan, ancak 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı devam ederken işinden ayrılarak aynı ay içinde tahsis talebinde bulunan ve takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanan sigortalının, 53 üncü madde uyarınca, işten ayrıldığı tarih ile tahsis talep

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

tarihi arasında 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı başlatılmayıp, işten ayrıldığı tarihten itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında (4 numaralı alt bent hariç) sosyal güvenlik destek primi tescilleri yapılmakta iken; 6663 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle Kanunun 30 uncu maddesinde yapılan düzenleme ile 29/2/2016 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında emekli aylıklarından yapılan sosyal güvenlik destek primi kaldırılmıştır.

Bu nedenle 29/2/2016 tarihinden sonraki dönemlerde (4/b) kapsamında sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmayacağından;

- (4/a) bendi kapsamında çalışırken işten ayrılıp aynı ay içerisinde tahsis talebinde bulunan ve takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanan sigortalılardan (4/b) kapsamında çalışması bulunanların bu çalışmalarından dolayı (4/b) kapsamında sigortalılıkları başlatılmayacaktır.

Örnek 1- (4/a) kapsamında çalışması bulunan ve 3/3/2016 tarihinde işten ayrılarak 22/3/2016 tarihinde tahsis talebinde bulunan sigortalıya 1/4/2016 tarihi itibarıyla yaşlılık aylığı bağlanmıştır. 7/1/2015 tarihinde başlayan ve devam etmekte olan vergi kaydı bulunan sigortalı (A)'nın vergi kaydına istinaden (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılmayacaktır.

- (4/a) bendi kapsamında çalışırken işten ayrılıp, işinden ayrıldığı aynı ay içerisinde tahsis talebinde bulunmayıp işten ayrıldığı ayı takip eden aylarda tahsis talebinde bulunan sigortalılardan (4/b) kapsamında çalışması bulunanların bu çalışmalarından dolayı (4/a) kapsamında çalıştığı işten çıkış verildiği günü takip eden gün itibarıyla (4/b) kapsamında sigortalılıkları başlatılacak olup aylığa hak kazanmış olmak kaydıyla tahsis talep tarihinde sonlandırılacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalı (4/a) kapsamında 3/3/2016 tarihinde işten ayrılarak 10/5/2016 tarihinde tahsis talebinde bulunmuş ve tarafına 1/6/2016 tarihi itibarıyla yaşlılık aylığı bağlanmıştır.7/1/2015 tarihinde başlayan ve devam etmekte olan vergi kaydı bulunan sigortalının işten ayrıldığı (3/3/2016) ay içerisinde tahsis talebinde bulunmadığından, (4/a) kapsamında işten ayrıldığı 3/3/2016 tarihini takip eden gün itibarıyla (4/3/2016) (4/b) kapsamında sigortalılığı başlatılacak, aylığa hak kazanmış olması kaydıyla tahsis talep tarihinde sonlandırılacaktır.

3- “Ortak Hususlar” başlıklı dördüncü bölümün “9- Haklarında Kanunun geçici 4, geçici 44, geçici 51, geçici 56 ve 926 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi uygulanan (4/b) kapsamındaki sigortalılarla ilgili yapılacak işlemler” alt başlığının sonuna aşağıdaki paragraf ve örnekler eklenmiştir.

“Ayrıca, Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkilerinin kesildiği tarihten 22/3/2011 tarihine kadar geçen süre içerisinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı geçen sürelerine ilişkin prim borcunu Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihi ile uygulamanın değiştiği 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih arasında primini yatırmış olanların bu döneme ait kesenek ve kurum karşılıkları ile fiili hizmet süresi zammı veya itibari hizmet sürelerine ait kurum karşılıklarının Türk Silahlı Kuvvetlerinden tahsil edilmek suretiyle, (4/b) kapsamındaki sigortalılık süreleri için tahsil edilen tutarlar sigortalıya iade edilecek olup, ilgili kurumca bu döneme ait kesenek ve kurum karşılıkları ile fiili hizmet süresi zammı veya itibari hizmet sürelerine ait kurum karşılıkları tahsil edilmediği sürece (4/b) kapsamında ödenen tutarların iadesi yapılmayacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Örnek 1- Kara Kuvvetleri Komutanlığında 1/11/1981 tarihinde göreve başlayan 30/5/1997 tarihinde Yüksek Askeri Şura kararı gereğince görevine son verilen ve 1/11/1981-14/6/1997 tarihleri arasında 15 yıl 7 ay 14 gün fiili hizmet, 2 yıl 11 ay 11 gün fiili hizmet süresi zammı olmak üzere toplam 18 yıl 6 ay 25 gün hizmeti üzerinden toptan ödeme yapılmak suretiyle hizmetleri tasfiye edilen ilgilinin söz konusu hizmetleri ihya edilerek ilgili üniteye bildirilmiştir. İlgilinin 31/12/2008-3/8/2012 tarihleri arasında geçen 3 yıl 7 ay 4 gün 4/b ye tabi hizmeti, prim borcu nedeniyle Kuvvet komutanlığına bildirilmemiş, şahıstan bu borcunu ödemesi istenmiş ve ilgilinin de bu tarihler arasındaki (4/b) prim borcunu ödediği anlaşılmıştır. Bu kez 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge ile Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihi ile 3/8/2012 tarihleri arasında primini yatırmış olan ilgilinin bu döneme ait kesenek ve kurum karşılıkları ile fiili hizmet süresi zammı veya itibari hizmet sürelerine ait kurum karşılıkları Türk Silahlı Kuvvetlerinden Kurumumuz hesaplarına aktarılmıştır. Bu durumda ilgili kurumdan kurum karşılıkları tahsil edilmiş olduğundan (4/b) kapsamında ki sigortalılık süreleri için tahsil edilen tutarlar sigortalıya iade edilecektir.

Örnek 2- Örnek 1’deki aynı sigortalı 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge ile Kanunun yürürlüğe girdiği 22/3/2011 tarihi ile 3/8/2012 tarihleri arasında primini yatırmış olmakla birlikte ilgilinin bu döneme ait kesenek ve kurum karşılıkları ile fiili hizmet süresi zammı veya itibari hizmet sürelerine ait kurum karşılıkları Türk Silahlı Kuvvetlerinden Kurumumuz hesaplarına aktarılmamıştır. Bu durumda ilgili kurumca kurum karşılıkları tahsil edilmediğinden 4/b kapsamında ödenen tutarların iadesi yapılmayacaktır.”

4- “Geçici 17 nci Madde Uygulaması” başlıklı altıncı bölümden sonra gelmek üzere “Geçici 63 üncü Madde Uygulaması” başlıklı yedinci bölüm açıklamalarıyla birlikte eklenmiştir.

“YEDİNCİ BÖLÜM
Geçici 63 üncü Madde Uygulaması

1- Genel Açıklamalar

4/4/2015 tarihli ve 6645 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 23/4/2015 tarihli ve 29335 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve Kanuna geçici 63 üncü madde eklenmiştir.

Geçici 63 üncü maddede; *“Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, Kuruma kayıt ve tescilleri yapıldığı halde, bu maddenin yayımlandığı ayın sonu itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren üç ay içerisinde ödememeleri veya ilgili kanunları uyarınca yapılandırmamaları halinde, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşılacağı ayın sonu itibarıyla, prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılığı durdurulur. Durdurulan süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu sürelerle ilişkin Kurum alacakları takip edilmeyerek, Kurum alacakları arasında yer verilmez. Sigortalılıkları durdurulandan bu Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin sigortalılıkları bu maddenin yayım tarihini takip eden aybaşı itibarıyla yeniden başlatılır.*

Ancak, daha sonra sigortalı ya da hak sahipleri tarafından talep edilmesi halinde durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamı, talep tarihinde 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden borç tutarı hesaplanarak ihya edilir. Hesaplanan borç tutarının tamamını, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödedikleri

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilir. Tebliğ edilen borç tutarının bu süre içerisinde tamamen ödenmemesi halinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmez ve bu madde kapsamında ödenmiş olan tutarlar ilgilinin prim ve prime ilişkin borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilir. İhya edilerek kazanılan hizmet süreleri borcun ödendiği tarihten itibaren geçerli sayılır.

Birinci fıkraya göre sigortalılıkları durdurulanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler hakkında 1/1/2012 tarihinden bu maddenin yürürlük tarihine kadar durdurulan süreler için genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmaz.

Sigortalılıkları önceki kanunlara göre durdurulanlar için de bu maddenin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

*Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”
hükmü yer almaktadır.*

Söz konusu geçici 63 üncü maddeyle, kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlarla tarımda kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan, Kuruma kayıt ve tescilleri yapıldığı halde, bu maddenin yayımlandığı ayın sonu itibarıyla on iki ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların sigortalılıklarının durdurulması ve daha sonra sigortalı ya da hak sahipleri tarafından talep edilmesi halinde durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamının ihya edilebilmesi amaçlanmıştır.

2- Kapsamdaki Sigortalılar

30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunması kaydıyla;

- Mülga 1479 ve mülga 2926 sayılı Kanunlara göre sigortalı olarak tescilleri yapılanlar,

- Tevkifata istinaden geriye dönük olarak mülga 2926 sayılı Kanun kapsamında tescili yapılanlar,

- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar,

- Değişik yapılandırma kanunlarına göre prim borçlarını yapılandırdıkları halde (yapılandırma borcunun tamamını ödeyenler hariç) yapılandırması bozulanlar veya yapılandırılmasının iptali için yazılı talepte bulunanlar,

- Prim borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında taksitlendirenlerden, taksitlendirmesi bozulanlar veya taksitlendirilmesinin iptali için talepte bulunanlar,

geçici 63 üncü madde kapsamında yararlanabileceklerdir.

3- Sigortalılığın Durdurulması

Bu bölümün 2 nci maddesinde sayılanlardan, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, 31/7/2015 tarihine kadar ödememeleri veya ilgili kanunları uyarınca yapılandırmamaları yahut 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında taksitlendirmemeleri halinde, 1/5/2015-31/7/2015 tarihleri arasında ödenen primler de dikkate alınmak suretiyle, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılıklarının durdurulması gerekmektedir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Üç aylık ödeme süresinin sonunda, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanlardan hiç prim ödemesi olmayanların sigortalılığı, tescil tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır.

Üç aylık ödeme süresinin sonunda, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanlardan prim ödemesi olanların sigortalılıkları ise 30/4/2015 tarihi itibarıyla (64) sanal terk koduyla durdurulacak ve prim borçları silinecektir.

Hiç prim ödemesi bulunmaması nedeniyle sigortalılıkları tescil tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulan sigortalılar ile prim ödemesi olması nedeniyle 30/4/2015 tarihi itibarıyla (64) sanal terk koduyla sigortalılıkları durdurulandan, durdurma işleminin yapıldığı tarihte Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılıkları aktif olanların yeniden sigortalılıkları, 1/5/2015 itibarıyla (06) koduyla yeniden başlatılacaktır.

Sigortalılıkları (64) sanal terk koduyla durdurulanların, daha sonra sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine değişik gerekçelerle müracaat etmeleri halinde, aşağıda yer alan açıklama ve örnekler doğrultusunda (64) sanal terk kodu (63) gerçek terk koduna dönüştürülecektir.

Örnek 1- Vergi mükellefiyet kaydına istinaden 1/2/2008 tarihinde sigortalılığı başlayan ve mükellefiyeti kesintisiz devam eden, 31/7/2015 tarihine kadar hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalı (A)'nın, 30/4/2015 tarihi itibarıyla yapılan borç ayı sorgulamasında 87 ay prim borcunun bulunduğu tespit edilmiştir. Üç aylık ödeme süresinin sonunda (A)'nın sigortalılığı, tescil tarihi olan 1/2/2008 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının, program aracılığıyla durdurma işleminin yapıldığı tarihte ticari faaliyetinin devam etmesi nedeniyle, 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- Vergi mükellefiyet kaydına istinaden 12/5/2009 tarihinde tescili yapılan ve mükellefiyet kaydı kesintisiz devam eden sigortalı (B)'nin, değişik tarihlerde prim ödemesi olmakla birlikte 30/4/2015 tarihi itibarıyla 45 ay prim borcunun olduğu belirlenmiştir. Üç aylık ödeme süresinin sonunda (B)'nin sigortalılığı, 30/4/2015 tarihi itibarıyla (64) sanal terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının, program aracılığıyla durdurma işleminin yapıldığı tarihte ticari faaliyetinin devam etmesi nedeniyle, 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

3.1- Üç Aylık Ödeme Süresi Beklenilmeksizin Talebe İstinaden Sigortalılığın Durdurulması

Bu bölümün 2 nci maddesinde sayılanlardan, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, 31/7/2015 tarihine kadar ödememeleri veya ilgili kanunları uyarınca yapılandırmamaları yahut taksitlendirmemeleri halinde, sigortalılıkları üç aylık sürenin sonunda durdurulacaktır.

Ancak, geçici 63 üncü maddede öngörülen üç aylık süreyi beklemeden sigortalılığını durdurmak isteyenlerin, EK-35'de yer alan başvuru formu ile dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat etmeleri halinde, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla (63) terk koduyla sigortalılıkları durdurulacaktır.

Talebine istinaden sigortalılıkları durdurulanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam ettiğinin tespit edilmesi halinde, 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sigortalılığın durdurulmasından önce, ileride yaşanması muhtemel mağduriyetlerin ve hak kayıplarının önlenmesi bakımından sigortalıların tescil ve hizmet sürelerinin belirlenmesine yönelik bilgileri güncellenecek, çakışan hizmet sürelerine ilişkin prim transferiyle ilgili işlemleri ile varsa diğer işlemleri (tescil, hizmet, beyan, ödeme yükleme, vb) tamamlanacaktır.

Örnek 1- Vergi mükellefiyetine istinaden 20/2/2012 tarihinde sigortalılığı başlayan ve mükellefiyet kaydı kesintisiz devam eden, 31/7/2015 tarihine kadar hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalı (A)'nın, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 38 ay prim borcu bulunmaktadır. Geçici 63 üncü maddede öngörülen üç aylık süreyi beklemeden sigortalılığını durdurmak amacıyla EK-35'de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 5/5/2015 tarihinde müracaat eden (A)'nın sigortalılığı tescil tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının, ticari faaliyetinin devam etmesi nedeniyle, 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 2- Vergi mükellefiyetine istinaden (4/b) kapsamındaki sigortalılığı 1/7/2010 tarihinde başlayan sigortalı (B)'nin ödemeleri aşağıdaki gibidir.

ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI
1	15/2/2011	2.175,00
1	13/10/2011	2.307,00

30/4/2015 tarihi itibarıyla 42 ay prim borcu bulunan ve üç aylık süreyi beklemeden sigortalılığını durdurmak amacıyla EK-35'de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 8/5/2015 tarihinde müracaat eden (B)'nin sigortalılığı, ödemiş olduğu primlerin karşılacağı tam ayın sonu olan 30/9/2011 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının, ticari faaliyetinin devam ettiğinin tespit edilmesi halinde, 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 3- Şirket ortaklığı kaydına istinaden (4/b) kapsamındaki sigortalılığı 25/7/2011 tarihinde başlayan ve 5/9/2014 tarihinde sona eren sigortalı (C)'nin ödemeleri aşağıdaki gibidir.

ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI
1	10/12/2012	600,00
1	10/2/2013	300,00
1	5/3/013	250,00
1	19/4/2013	500,00

30/4/2015 tarihi itibarıyla 35 ay prim borcu bulunan ve üç aylık süreyi beklemeden sigortalılığını durdurmak amacıyla EK-35'de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 6/5/2015 tarihinde müracaat eden (C)'nin sigortalılığı, ödemiş olduğu primlerin karşılacağı tam ayın sonu olan 30/11/2011 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Örnek 4- Tarımsal faaliyetine istinaden 2926 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı 1/1/2000 tarihinde başlayan sigortalı (D)'nin terk tarihi ve kodları ile ödemeleri aşağıdaki gibidir.

TERK TARİHİ	TERK KODU
30/4/2000	19
1/5/2008	06

ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI	ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI
1	10/6/2008	600,00	1	29/3/2011	656,00
4	1/7/2011	1.030,00	1	7/9/2012	7.933,28
4	28/9/2012	205,00	1	3/12/2012	205,00
1	31/12/2012	205,00	1	31/1/2013	205,00
26	31/10/2013	21,73	26	30/11/2013	22,93
26	31/12/2013	34,88	26	31/1/2014	59,05
26	28/2/2014	53,40	26	31/3/2014	51,09
26	30/4/2014	76,61	26	31/7/2014	74,06
26	20/8/2014	90,78	26	31/8/2014	86,69
26	30/9/2014	74,64	26	31/10/2014	52,49
26	30/11/2014	81,88	26	10/12/2014	83,10
26	31/12/2014	64,31	26	22/1/2015	69,25
26	23/1/2015	92,46	26	31/1/2015	82,64

30/4/2015 tarihi itibarıyla 29 ay prim borcu bulunan ve üç aylık süreyi beklemeden sigortalılığını durdurmak amacıyla EK-35'de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 12/5/2015 tarihinde müracaat eden (D)'nin sigortalılığı, ödemiş olduğu primlerin yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre mahsup edildikten sonra ödemelerin karşılıdığı tam ayın sonu olan 30/4/2013 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının, tarımsal faaliyetinin devam etmesi nedeniyle, 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla yeniden sigortalılığı başlatılacaktır.

Örnek 5- Tarımsal faaliyetine istinaden 2926 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı 1/10/2001 tarihinde başlayan ve hiç prim ödemesi olmaması nedeniyle sigortalılığı tescil tarihi itibarıyla (19) terk koduyla durdurulan (E)'nin sigortalılığı 1/5/2008 tarihi itibarıyla yeniden başlatılmış ve 1/12/2012 tarihinde sona ermiştir. Kanunun geçici 17 nci madde uygulamasına istinaden tescil tarihi itibarıyla (19) terk kodu ile sigortalılığı durdurulan, faaliyetinin devam etmesi nedeniyle 1/5/2008 tarihi itibarıyla (06) kodu ile yeniden sigortalılığın başlatıldığı tarihten sonra da hiç prim ödemesi bulunmayan ve geçici 63 üncü maddede öngörülen üç aylık süreyi beklemeden EK-35'de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 7/5/2015 tarihinde müracaat eden (E)'nin sigortalılığı, yeniden sigortalılığının başlatıldığı 1/5/2008 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Sigortalı (E)'nin, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki çalışmasının 1/12/2012 tarihinde sona ermesi nedeniyle yeniden sigortalılığı başlatılmayacaktır.

3.2- 6552 sayılı Kanun Kapsamındaki Prim Borçlarını Yapılandıranların Sigortalılıklarının Durdurulması

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Bu bölümün 2 nci maddesinde sayılanlardan, 6552 sayılı Kanun kapsamında yapılandırmaya müracaat ederek prim borçlarını yapılandıranların, EK-35’de yer alan başvuru formu ile dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat ederek yapılandırmalarının iptal edilmesini talep etmeleri halinde, yapılandırmaları iptal edilerek sigortalılıkları prim ödemelerine göre durdurulacaktır. 6552 sayılı Kanun kapsamındaki yapılandırma borcunun tamamını ödeyerek yapılandırmadan faydalananların talepleri ise dikkate alınmayacaktır.

Bu durumda olan sigortalıların taleplerine istinaden öncelikle yapılandırma kapsamında varsa (25) ödeme türünde ödedikleri tutarlar (1) prim ödeme türüne alınacak ve yapılandırmaları iptal edildikten sonra (6552 yapılandırma taleplerini iptal etme yetkisi bütün il/merkez müdürlüklerine açılmıştır), 30/4/2015 tarihi itibariyle 12 ay ve daha fazla prim borcu bulunması halinde, sigortalılıkları prim ödemelerine göre durdurulacak olup, 12 aydan az prim borcu olması halinde, sigortalının 6552 talebi yeniden onaylanarak (1) prim ödeme türüne alınan ödemeler tekrar (25) ödeme türüne aktarılacaktır.

Örnek 1- Ziraat odası kaydına istinaden Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki tarım sigortalılığı 26/9/2009 tarihinde başlayan ve kesintisiz devam eden (A)’nın ödemeleri aşağıdaki gibidir.

ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI	ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI
1	23/2/2010	1.139,00	1	2/3/2010	145,00
1	25/3/2010	145,00	1	24/5/2010	150,00
1	12/7/2010	300,00	1	16/9/2010	300,00
1	30/12/2010	300,00	1	1/3/2011	450,00
1	29/8/2013	1.500,00	1	30/1/2015	2.592,46
1	10/2/2015	331,14	25	10/2/2015	469,81
1	23/3/2015	470,00			

Sigortalı (A), 27/1/2015 tarihinde il müdürlüğüne müracaat ederek prim borçlarını 6552 sayılı Kanun kapsamında 18 eşit taksitle yapılandırma talebinde bulunmuş ve taksit tutarları 469,12 TL olarak tespit edilmiştir. Yapılandırma kapsamında sadece bir kez ödeme yapan sigortalı (A), EK-35’de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 12/5/2015 tarihinde müracaat ederek yapılandırmasının iptal edilmesini ve sigortalılığının durdurulmasını talep etmiştir. Sigortalı (A)’nın, yapılandırması iptal edilerek (25) ödeme türünde ödediği tutarı (1) prim ödeme türüne alındıktan sonra 30/4/2015 tarihi itibariyle 11 ay prim borcu bulunması nedeniyle sigortalılığı prim ödemelerine göre durdurulmayacak ve iptal edilen yapılandırması tekrar onaylanarak (1) prim ödeme türüne alınan ödeme tekrar (25) ödeme türüne aktarılacaktır.

Örnek 2- 16/7/2005 tarihi itibariyle vergi mükellefiyetine istinaden 1479 sayılı Kanun kapsamında tescilli yapılan sigortalı (B)’nin terk tarihleri ile ödemeleri aşağıdaki gibidir.

TERK TARİHİ	TERK KODU
21/11/2005	01
22/6/2006	06

ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI	ÖDEME KODU	ÖDEME TARİHİ	ÖDEME TUTARI
------------	--------------	--------------	------------	--------------	--------------

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

1	31/3/2011	1.252,53	1	8/4/2011	315,00
4	30/5/2011	942,43	1	31/5/2011	315,00
1	24/6/2011	315,00	1	29/7/2011	320,00
1	9/9/2011	330,00	4	9/9/2011	942,21
4	31/10/2011	943,00	1	31/10/2011	330,00
1	30/11/2011	330,00	1	28/12/2011	330,00
4	28/12/2011	942,21	1	31/1/2012	350,00
1	29/2/2012	350,00	4	29/2/2012	942,21
1	30/3/2012	350,00	4	30/4/2012	942,21
1	30/4/2012	638,46	1	30/5/2012	345,74
1	28/6/2012	345,74	4	28/6/2012	942,21
1	31/7/2012	366,80	4	31/8/2012	943,00
1	3/9/2012	370,00	1	28/9/2012	363,60
1	1/11/2012	400,00	4	1/11/2012	819,32
4	31/12/2012	942,21	1	31/12/2012	350,00
1	12/3/2013	400,00	4	12/3/2013	130,00
4	12/3/2013	942,21	4	31/5/2013	942,21
1	31/7/2013	942,50	25	30/12/2014	615,60

Sigortalı (B), 17/11/2014 tarihinde il müdürlüğüne müracaat ederek prim borçlarını 6552 sayılı Kanun kapsamında 18 eşit taksitle yapılandırma talebinde bulunmuş ve taksit tutarları 615,60 TL olarak tespit edilmiştir. Yapılandırma kapsamında ilk taksitini 30/12/2014 tarihinde ödeyen sigortalı (B), EK-35'de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 18/5/2015 tarihinde müracaat ederek yapılandırmasının iptal edilmesini ve sigortalılığının durdurulmasını talep etmiştir.

Sigortalı (B)'nin, yapılandırma taksiti olarak (25) ödeme türünde ödediği 615,60 TL (1) prim ödeme türüne alınması ve yapılandırmasının iptal edilmesinden sonra 30/4/2015 tarihi itibarıyla 17 ay prim borcunun bulunduğu tespit edildiğinden, sigortalılığı prim ödemelerine göre 31/12/2013 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır.

Sigortalının ticari faaliyetinin devam etmesi nedeniyle yeniden sigortalılığı 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla başlatılacaktır.

3.3- Prim borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci madde kapsamında ödemek için tecil ve taksitlendirme talebi olanların sigortalılıklarının durdurulması

Bu bölümün 2 nci maddesinde sayılanlardan, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında prim borçlarını taksitlendiren ve tecil talebi bozulmamış veya bozulmuş olanların, EK-35'de yer alan başvuru formu ile dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat ederek taksitlendirmelerinin bozulmasını talep etmeleri ve 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla prim borcu bulunması şartıyla, sigortalılıkları prim ödemelerine göre durdurulacaktır.

3.3.1- Sigortalılığın durdurulması için müracaat edilen tarihte 48 inci madde talebi bozulmamış olanlar

Bu durumda olan sigortalıların 48 inci madde talebi iptal edilerek, ödenen peşinat ile taksit tutarları prim koduna aktarılacaktır. 48 inci madde talebi ihlal olmadığı için ödenen tutarlardan irat olarak kaydedilmeyecektir. Prim koduna alınan peşinat ve taksit ödemelerinden yapılan mahsup işleminden sonra 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla aya ait prim borcu olanların sigortalılıkları prim ödemelerine göre (63) terk kodu ile

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

durdurulacaktır. 30/4/2015 tarihi itibariyle 12 aydan fazla prim borcu bulunmaması halinde prim koduna alınan 48 inci madde kapsamında ödenen peşinat ve taksitler (22) ve (2) koduna alınarak talebi yeniden onaylanacaktır.

Örnek 1- (4/b) kapsamındaki sigortalı (A), prim borçlarını 18/8/2014 tarihinde 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesi kapsamında 18 ay taksit seçeneğiyle taksitlendirmiş ve 2015/4 üncü aya kadar olan taksitleri ile cari ay primlerini süresinde ödemiştir. 48 inci madde taksitlendirmesi devam eden sigortalı (A), EK-35’de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 25/5/2015 tarihinde müracaat ederek taksitlendirmesinin iptal edilmesini ve sigortalılığının durdurulmasını talep etmiştir. Öncelikle, ihlale girmemiş ve devam eden 48 inci madde talebinin iptal edilerek (22) ve (2) kodundaki ödemeler (1) prim ödeme koduna alınacaktır. 48 inci madde talebi ihlal olmadığı için ödenen tutarlar irat olarak kaydedilmeyecektir. Bu işlemten sonra 30/4/2015 tarihi itibariyle 12 aydan fazla prim borcu bulunması halinde (A)’nın sigortalılığı, prim ödemelerinin karşıladığı ayın sonu itibariyle (63) terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının 48 inci madde taksitlendirme iptaline ilişkin yapılan işlemler sonucunda 30/4/2015 tarihi itibariyle 12 aydan az prim borcunun olması halinde, 18/8/2014 tarihli 48 inci madde talebi yeniden onaylanacak ve (1) prim ödeme koduna alınan ödemeler tekrar (22) ve (2) ödeme koduna alınarak sigortalının 48 inci madde talebi tekrar geçerli hale getirilecektir.

3.3.2- Sigortalılığın durdurulması için müracaat edilen tarihte 48 inci madde talebi ihlale girmiş olanlar

48 inci madde taksitlendirmesi ihlale girenler (gerek taksit yönünden gerekse cari prim yönünden) hakkında öncelikle 48 inci madde talebi iptal edilecek ve aşağıda belirtilen şekilde irat kaydı yapılacaktır.

- “48. Madde” programında yer alan “Talep Görüntüleme” menüsündeki “İptal Onay” seçeneğinden talep iptal edilecektir.

- “48. Madde” programında yer alan “Tecil ve Taksitlendirme” menüsündeki “Taksit Bozma” seçeneği kullanılmak suretiyle irat kaydı yapılacaktır. Sigortalının sadece peşinat ödemesi var ise, peşinat tutarında tecil faizinin olmaması nedeniyle irat kaydı yapılmayacaktır. Program, son ödenen (2) kodundaki taksit ödemesinden alınması gereken iradı otomatik olarak hesaplamakta ve hesaplanan tutarı (27) kodunda prim hesabına kaydetmektedir. (2) kaynak kodunda kalan ödeme tutarı (1) prim ödeme koduna alınacaktır.

- Bu işlemten sonra tecil kapsamında daha önce ödenen (22) ve (2) kodundaki diğer ödemeler “Güvence Parasal İşlemler” menüsünden manuel olarak (1) prim ödeme koduna alınacaktır.

Örnek 2- (4/b) kapsamındaki sigortalı (B), prim borçlarını 17/2/2014 tarihinde 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesi kapsamında 18 ay taksit seçeneğiyle taksitlendirmiş ve 2014/3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 uncu ayda ödenmesi gereken taksitler ile cari ay primlerini zamanında ödemiş ancak, 2014/11 ve 12 nci ayda ödemesi gereken taksitlerini cari ay primleriyle birlikte ödemediği için 48 inci madde talebi ihlale girmiştir. Sigortalı (B), Ek-35’de yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 13/5/2015 tarihinde müracaat ederek taksitlendirmesinin iptal edilmesini ve sigortalılığının durdurulmasını talep etmiştir. Sigortalılığın durdurulması için müracaat edilen tarihten önce 48 inci madde talebinin ihlale girmiş olması nedeniyle, öncelikle 48 inci madde talebi iptal edilecek, programdaki taksit bozma menüsünden irat kaydı yapıldıktan sonra (22) ve (2) kodundaki ödemeler (1) prim ödeme koduna alınacaktır. Bu işlemten sonra

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 aydan fazla prim borcu bulunması halinde (B)'nin sigortalılığı, prim ödemelerinin karşıladığı tam ayın sonu itibarıyla (63) terk koduyla durdurulacaktır. Aynı sigortalının, 48 inci madde talebinin iptaline ilişkin yapılan işlemler sonucunda 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 aydan az prim borcu olması halinde, sigortalılığını durdurma talebi reddedilerek prim borcu tahsil edilecektir.

4- (64) sanal terk kodunun (63) gerçek terk koduna dönüştürülmesi

Program tarafından (64) sanal terk koduyla sigortalılığı durdurulanların, bu bölümün 3.1, 3.2 ve 3.3 üncü başlıklarında yer alan açıklama ve örnekler doğrultusunda gerçek terk tarihi belirlenecek ve (64) sanal terk kodu kaldırılarak (63) gerçek terk kodu işlenecektir.

5- Durdurulan Sigortalılığın Yeniden Başlatılması

Kanunun geçici 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde; "Sigortalılıkları durdurulanlardan bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin sigortalılıkları bu maddenin yayım tarihini takip eden aybaşı itibarıyla yeniden başlatılır." hükmü yer almaktadır. Sigortalılıkları geçici 63 üncü madde gereğince durdurulanlardan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya devam edenlerin sigortalılıkları, 1/5/2015 itibarıyla (06) koduyla yeniden başlatılacaktır.

6- (4/b) Kapsamındaki Sigortalılık Süreleri Durdurulanların Diğer Statülerdeki Sigortalılıklarının Geçerliliği

Kanunun geçici 63 üncü maddesiyle 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve üzerinde prim borcu olanların sigortalılıkları, en son primi ödenmiş ay itibarıyla, prim ödenmemiş ise tescil tarihi itibarıyla durdurulmuş olup, bu sürelerin sigortalıların veya hak sahiplerinin talebi halinde sonradan ihya edilmesi mümkün bulunmaktadır.

1/3/2011 tarihi öncesinde çakışan hizmet süresi içinde (4/a) kapsamında hizmet sürelerinin geçersiz, (4/b) kapsamındaki hizmet sürelerinin geçerli olması halinde, öncelikle çakışan hizmet süresi içinde (4/a) kapsamında ödenen tutarlar sigortalı veya hak sahiplerinin talepleri alınmak suretiyle 20/10/2014 tarihli ve 2014/28 sayılı Genelge doğrultusunda (4/b) kapsamındaki prim borçlarına aktarılacak, ardından 30/4/2015 tarihi itibarıyla (4/b) kapsamındaki prim borçlarının 12 ay veya üzerinde olması halinde geçici 63 üncü maddeye istinaden durdurma işlemi yapılacaktır.

(4/b) kapsamında sigortalı olması gerektiği halde kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden yersiz olarak (4/a) kapsamında sigortalı gösterildiği için bu sigortalılıkları iptal edilenlerin de (4/a) kapsamındaki süreler için yapılan ödemeleri geçerli olan (4/b) kapsamındaki sigortalılığına aktarıldıktan sonra geçici 63 üncü maddeye göre sigortalılık süreleri değerlendirilecektir.

Örnek 1- 17/5/2005 tarihinde başlayan vergi mükellefiyet kaydına istinaden 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı 17/5/2005 tarihinde başlatılan ve sigortalılığı kesintisiz devam eden (A) sigortalısının 20/3/2007 ila 15/4/2010 tarihleri arasında (4/a) kapsamında sigortalı olduğu, bu sürelerde (4/a) kapsamındaki primlerin ödenmiş olmasına rağmen (4/b) kapsamındaki primlerin ödenmemiş olduğu varsayıldığında, (4/b) kapsamındaki sigortalılık statüsünün geçerli olması nedeniyle çakışan süre içinde (4/a) kapsamında ödenen primleri (4/b) kapsamındaki prim borçlarına aktarılacak, ardından 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve üzerinde prim borcunun bulunması halinde geçici 63 üncü maddeye istinaden durdurma işlemi yapılacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Çakışan hizmet süresi içinde, (4/a) kapsamındaki sigortalılığın geçersiz, (4/b) kapsamındaki sigortalılığın geçerli olduğu ve (4/a) kapsamında bildirilen hizmet sürelerine ilişkin primlerin ödenmemiş olması durumunda da yine (4/b) kapsamındaki sigortalılık statüsünün geçerli olması ve sonradan ihya edilmesi mümkün olduğu nazara alınarak, (4/a) kapsamındaki geçersiz olan sigortalılık statüsü iptal edilecek, primlerin ödenmemiş olması nedeniyle herhangi bir aktarım yapılmayacak ve sonradan talep edilmesi halinde (4/b) kapsamındaki sigortalılık statüsü ihya edilecektir.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının (4/a) kapsamındaki hizmetlerine ilişkin primlerinin ödenmemiş olduğu varsayıldığında, (4/a) kapsamındaki sigortalı hizmetlerinin iptali yapılarak, (4/b) kapsamındaki sigortalılık statüsü geçici 63 üncü maddeye istinaden durdurulacak, ancak sigortalı veya hak sahiplerinin talebi halinde (4/b) kapsamında durdurulmuş sürelerle ilişkin hizmet sürelerinin sonradan ihya edilmesi mümkün olabilecektir.

Örnek 3- Vergi mükellefiyet kaydına istinaden (4/b) kapsamında sigortalı olan (C)'nin (4/b) kapsamındaki 1/5/2007 ile 30/4/2015 tarihleri arasındaki primlerinin ödenmemiş olması nedeniyle sigortalılığının 1/5/2007 tarihi itibarıyla geçici 63 üncü maddeye istinaden durdurulduğu ve vergi mükellefiyet kaydının devam etmesi nedeniyle 1/5/2015 tarihi itibarıyla sigortalılığının yeniden başlatıldığı, ancak 20/12/2015 tarihinde sigortalının müracaatı üzerine yapılan incelemede 15/3/2010 ile 30/4/2012 tarihleri arasında 4/a kapsamında sigortalı olduğu ve primlerinin ödendiğinin anlaşıldığı varsayıldığında,

- 15/3/2010 ile 28/2/2011 tarihleri arasında (4/b) kapsamındaki hizmetler geçerli olduğundan bu süreler zarfında 4/a kapsamındaki hizmetlerin iptali yapılarak, ödenen primler 4/b kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borçlarına aktarılacak,

- 1/3/2011 ile 30/4/2012 tarihleri arasında (4/a) kapsamındaki sigortalılık geçerli olduğundan, prim transferi yapılmayarak, (4/b) kapsamındaki sigortalılık 28/2/2011 tarihi itibarıyla sonlandırılıp 1/5/2015 tarihi itibarıyla yeniden başlatılacaktır. Ardından 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve üzerinde prim borcunun bulunması nedeniyle (4/b) kapsamındaki sigortalılık en son prim ödenmiş ayın sonu itibarıyla durdurulacaktır.

Örnek 4- 8/4/2013 tarihinde Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında tarım sigortalılığına müracaat eden sigortalı (N) hakkında yapılan inceleme sonucunda 4/a, 4/b, 4/c kapsamında kaydının olmadığı tespit edilmiş ve ek 5 inci madde kapsamında tescil işlemi yapılmıştır. Sigortalı prim borçlarını düzenli olarak ödemiş ancak 11/8/2015 tarihinde yapılan kontrol sonucunda 9/4/2013 tarihinde vergi mükellefiyet kaydına istinaden 4/b kapsamında sigortalı olmasını gerektiren tescil kayıt işleminden dolayı ek 5 tarım tescil sigortalılığı 8/4/2013 tarihi itibarıyla sonlandırılmıştır. (4/b) kapsamındaki sigortalılık statüsünün geçerli olması nedeniyle çakışan süre içinde ek 5 kapsamında ödenen tutarlar 4/b kapsamındaki prim borçlarına aktarılacak, ardından 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve üzerinde prim borcunun bulunması halinde geçici 63 üncü maddeye istinaden durdurma işlemi yapılacaktır.

Örnek 5- 1/5/2009-5/9/2013 tarihleri arasında (4/a) kapsamında, 6/9/2013 tarihinden itibaren (4/b) kapsamında sigortalı olan (H)'nin, en son ödediği tarih esas alınarak 31/12/2013 tarihinde (4/b) sigortalılığı durdurulmuş, 1/5/2015 tarihinde yeniden başlatılmıştır. Yapılan incelemede 1/5/2009-5/9/2013 tarihleri arasında kendi işyerinden (4/a) kapsamında bildirim yapıldığı anlaşılmıştır. Bu durum hizmet çakışması olmadığından sigortalının

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

1/5/2009 tarihi itibarıyla (4/b) tescili yapılacak, (4/a) kapsamında ödenen primler (4/b)'ye aktarılacaktır.

Aynı sürelerde hem 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentleri kapsamında, hem de (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalılıkları bulunan kişilerin;

- 28/2/2011 ve öncesi tarihlerde önce başlayan sigortalılıkları

- 1/3/2011 ve sonrasında (1), (2) ve (3) numaralı alt bentler kapsamındaki sigortalılıkları,
geçerli sayılacaktır.

Bu bakımdan aynı süreler içinde hem (1) (2) ve (3) numaralı alt bentler kapsamında, hem de (4) numaralı alt bent kapsamında sigortalılık süreleri bulunan kişilerce geçersiz olan sigortalılık statüsünden ödenen primler geçerli olan sigortalılık statüsüne aktarılacak, ardından 30/4/2015 tarihi itibarıyla (4/b) kapsamındaki prim borçlarının 12 ay veya üzerinde olması halinde geçici 63 üncü maddeye istinaden durdurma işlemi yapılacaktır.

Bu maddede açıklanan hususların yayımlandığı tarihten önceki genelge, genel yazı ve talimatlar doğrultusunda prim aktarma ve Kanunun 53 üncü maddesine göre tespit edilen sigortalılık süreleri ile ilgili yapılan işlemler geçerli kabul edilecek geriye dönük yeni bir işlem yapılmayacaktır.

7- Durdurulan Sigortalılık Sürelerinin İhya Edilmesi

30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunması nedeniyle sigortalılıkları durdurulanların, daha sonra kendileri ya da hak sahipleri tarafından, EK-36'da yer alan başvuru formuyla dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat ederek ihya talebinde bulunmaları halinde, durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamı için talep tarihinde 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden ihya borcu hesaplanacaktır. İhya edilecek süreler belirlenirken, geçici 63 üncü madde kapsamında durdurulan sürelerle birlikte önceki kanunlara göre durdurulan sürelerin tamamı dikkate alınacaktır. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentleri ile (4) numaralı alt bendi kapsamında durdurulan sigortalılık sürelerin bulunması halinde, sigortalı ya da hak sahiplerinin talep ettiği kapsamdaki sigortalılık sürelerinin tamamı ihya edilecektir.

Hesaplanan ihya borç tutarının tamamı borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödendiği takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında olanlar hariç olmak üzere diğer alt bentlerine göre sigortalı sayılanlar için;

İhya tutarı = Durdurulan Gün x Beyan Edilen Prime Esas Günlük Kazanç x % 34,5 formülüyle,

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılar ile köy muhtarları için ise;

İhya tutarı = Durdurulan Gün x Beyan Edilen Prime Esas Günlük Kazanç x %34,5 x 23/30 formülüyle,

hesaplanacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalıların 2016 yılındaki ihya tutarı 23 gün üzerinden hesaplanacak olup, "23" ibaresi prime esas günlük kazancın otuz katını geçmemek üzere takip eden her yıl için bir puan artırılabilecektir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Tebliğ edilen borç tutarının üç ay içerisinde tamamen ödenmemesi halinde bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmeyecek, bu madde kapsamında eksik ödenmiş olan tutarlar ilgilinin prim ve prime ilişkin borcunun bulunmaması kaydıyla faizsiz olarak iade edilecektir.

Eksik ya da süresi dışında yapılan ödeme nedeniyle ihya talebi geçersiz hale gelen sigortalı ya da hak sahipleri yeniden ihya talebinde bulunabileceklerdir.

Örnek 1- Vergi mükellefiyet kaydına istinaden 1/5/2008 tarihinde sigortalılığı başlayan ve 31/7/2015 tarihine kadar hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalı (A)'nın, 30/4/2015 tarihi itibarıyla yapılan borç ayı sorgulamasında 84 ay prim borcunun bulunduğu tespit edilmiş ve sigortalılığı tescil tarihi olan 1/5/2008 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulmuştur. Daha sonra sigortalı (A), EK-36'da yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 17/9/2015 tarihinde müracaat ederek durdurulan sürelerinin ihya edilmesini talep etmiştir. Sigortalının ihya talebinde bulunduğu 17/9/2015 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden prime esas günlük kazanç tutarı olarak 42,45 TL beyan edilmiştir. 30/4/2015 tarihi itibarıyla durdurulan sigortalılık süresinin 2520 gün olduğu anlaşılmıştır.

İhya tutarı = Durdurulan Gün x Beyan Edilen Prime Esas Günlük Kazanç x %34,5

İhya tutarı = 2520 x 42,45 x %34,5

İhya Tutarı= 36.906,03 TL

Hesaplanan 36.906,03 TL tutarındaki ihya borcu 17/9/2015 tarihinde sigortalıya tebliğ edilmiş ve sigortalı kendisine tebliğ edilen ihya borçlanma tutarının tamamını 15/12/2015 tarihinde ödemiş olduğundan, durdurulan süreler hizmet olarak değerlendirilecektir.

Örnek 2- 1/3/2000 tarihinde başlayan ve kesintisiz devam eden vergi mükellefiyet kaydı nedeniyle 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı 1/3/2000 tarihinde başlatılan (B)'nin, 30/4/2008 tarihi itibarıyla yapılan borç ayı sorgulamasında 60 aydan fazla prim borcunun bulunduğu tespit edilmiş ve hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalının tescil tarihi olan 1/3/2000 itibarıyla (19) terk koduyla sigortalılığı durdurulmuştur. Vergi kaydının devam etmesi nedeniyle 1479 sayılı Kanun kapsamındaki yeniden sigortalılığı 1/5/2008 tarihi itibarıyla başlatılmıştır. 1/5/2008 tarihinden sonraki sigortalılık sürelerinde değişik tarihlerde prim ödemesi bulunan sigortalının 30/4/2015 tarihi itibarıyla yapılan borç ayı sorgulamasında 49 ay prim borcunun bulunduğu tespit edilmiştir. Sigortalının prim ödemelerinin karşılıdığı tam ayın sonu olan 31/3/2011 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla ikinci kez durdurulmuştur. Vergi kaydının devam etmesi nedeniyle, yeniden sigortalılığı 1/5/2015 tarihi itibarıyla (06) koduyla başlatılmıştır. Daha sonra sigortalı (B), EK-36'da yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 21/10/2015 tarihinde müracaat ederek durdurulan sürelerinin ihya edilmesini talep etmiştir. Sigortalı (B)'nin (19) terk koduyla 2940 gün, (63) terk koduyla 1470 gün olmak üzere toplam 4410 gün durdurulan sigortalılık süresinin olduğu anlaşılmıştır.

İhya tutarı = Durdurulan Gün x Beyan Edilen Prime Esas Günlük Kazanç x %34,5

İhya tutarı = 4410 x 42,45 x % 34,5

İhya Tutarı= 64.585,55 TL

Hesaplanan 64.585,55 TL ihya borç tutarı 21/10/2015 tarihinde sigortalıya tebliğ edilmiş ve sigortalı kendisine tebliğ edilen borçlanma tutarının tamamını 11/1/2016 tarihinde ödemiş olduğundan, durdurulan süreler hizmet olarak değerlendirilecektir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Örnek 3- Ziraat odası kaydına istinaden, Kanunun 4 maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında 1/3/2009 tarihinde sigortalılığı başlayan ve 31/7/2015 tarihine kadar hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalı (C)'nin, 30/4/2015 tarihi itibarıyla yapılan borç ayı sorgulamasında 74 ay prim borcunun bulunduğu tespit edilmiş ve sigortalılığı 1/3/2009 tescil tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulmuştur. Daha sonra sigortalı (C), EK-36'da yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine 24/9/2015 tarihinde müracaat ederek durdurulan sürelerinin ihya edilmesini talep etmiştir. Sigortalının ihya talebinde bulunduğu 24/9/2015 tarihinde geçerli olan asgari ücret üzerinden prime esas günlük kazanç tutarı olarak 42,45 TL beyan edilmiştir. 30/4/2015 tarihi itibarıyla durdurulan sigortalılık süresinin 2.220 gün olduğu anlaşılmıştır.

İhya Tutarı=Durdurulan Gün x Beyan Edilen Prime Esas Günlük Kazanç x % 34,5 x 22/30

İhya tutarı = 2.220 x 42,45 x %34,5 x 22/30

İhya Tutarı= 23.842,46 TL

Hesaplanan 23.842,46 TL tutarındaki ihya borcunun 24/9/2015 tarihinde tebliğ edilmiş ve sigortalı kendisine tebliğ edilen borçlanma tutarının tamamını 21/11/2015 tarihinde ödemiş olduğundan, durdurulan süreler hizmet olarak değerlendirilecektir.

8- Sigortalılığın Durdurulması ve Yeniden Başlatılmasında Devredilen Bağ-Kur Genel Müdürlüğü Tarafından Yayımlanan 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 sayılı Genelge Hükümlerinin Uygulanıp Uygulanmayacağı

Bu bölümün 2 nci maddesinde sayılanlardan, 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, 31/7/2015 tarihine kadar ödememeleri veya ilgili kanunları uyarınca yapılandırmamaları ya da 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında taksitlendirmemeleri halinde, 1/5/2015-31/7/2015 tarihleri arasında ödenen primler de dikkate alınmak suretiyle, prim ödemesi bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılıklarının durdurulması gerekmektedir.

Mülga 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılık süresinin tespitinde 3/8/1995 tarihli ve 1995/11 sayılı Genelgeden yararlanma talebi olmayanların sigortalılıkları 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunması halinde geçici 63 üncü madde uyarınca durdurulacaktır. Durdurulan sürelerin ihya edilerek değerlendirilmesinin usul ve esasları geçici 63 üncü maddede yer aldığından, sigortalılık süresinin durdurulmasından sonra sigortalı ya da hak sahiplerinin 1995/11 sayılı Genelge hükümlerinden yararlanma talepleri dikkate alınmayacak ve ihya süresinin tespitinde 1995/11 sayılı Genelge hükümleri uygulanmayacaktır.

Örnek 1- 1/5/1994-25/5/2004 tarihleri arasında meslek kuruluşu kaydı, 20/5/1998-24/2/2002 tarihleri arasındaki vergi mükellefiyet kaydı bulunan (A)'nın, mülga 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı 1/5/1994-25/5/2004 olarak tespit edilmiştir. Değişik tarihlerde prim ödemesi bulunan (A)'nın 30/4/2015 tarihi itibarıyla 12 aydan fazla prim borcu bulunması nedeniyle sigortalılığı 31/3/2000 tarihi itibarıyla (63) terk koduyla durdurulmuştur. Sigortalılığı durdurulduktan sonra 17/11/2015 tarihinde 1995/11 numaralı Genelge hükümlerinden yararlanma talebinde bulunan (A)'nın bu talebi işleme alınmayacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Örnek 2- Yukarıdaki örnekte yer alan sigortalının sigortalılık süresinin durdurulmasından önce 1995/11 numaralı Genelge hükümlerinden yararlanma talebinde bulunduğu varsayıldığında, mülga 1479 sayılı Kanun kapsamındaki sigortalılığı vergi mükellefiyet kaydına istinaden 20/5/1998-24/2/2002 olarak tespit edilecektir. Prim ödemesi bulunmadığı varsayıldığında (A)'nın sigortalılığı tescil tarihi olan 20/5/1998 itibariyle (63) terk koduyla durdurulacaktır. Daha sonra sigortalı (A), EK-36'da yer alan başvuru formuyla dosyasının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat ederek durdurulan sürelerinin ihya edilmesini talep ettiğinde, oda ve sicil kayıtları dikkate alınmadan sadece vergi kayıtlarına istinaden belirlenen ve geçici 63 üncü madde kapsamında durdurulan süreler dikkate alınarak ihya işlemi sonuçlandırılacaktır.

9- Tebliğ Edilen İhya Borcu Ödendikten Sonra Sigortalı Bilgilerinde Yapılan Değişiklikler Nedeniyle İhya Talebi Geçersiz Olanlar

30/4/2015 tarihi itibariyle 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunması nedeniyle sigortalılıkları durdurulanların, daha sonra kendileri ya da hak sahipleri tarafından, EK-36'da yer alan başvuru formuyla dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat ederek ihya talebinde bulunulması halinde, durdurulan sigortalılık sürelerinin tamamı için talep tarihinde 80 inci maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenecek prime esas kazanç tutarı üzerinden borç tutarı hesaplanacaktır. Hesaplanan borç tutarının tamamı, borcun tebliğ tarihinden itibaren üç ay içinde ödendiği takdirde, bu süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

Ancak, tebliğ edilen ihya borcu ödendikten sonra sigortalılık bilgilerinde sonradan bir değişiklik olması halinde, ihya edilmesi gereken sigortalılık süresi ve buna bağlı olarak ihya borç tutarı farklılık gösterebilecektir.

Bu durumdaki sigortalıların öncelikle sigortalılık süreleri yeniden belirlenerek, ilk ihya talebi iptal edilmeden ek ihya talebi alınacak ve ek ihya talep tarihindeki beyan tutarı üzerinden hesaplanan ihya fark tutarının, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenmesi halinde ihya talebi geçerli sayılacaktır.

Diğer taraftan tebliğ edilen ihya borcunu ödedikten sonra sigortalılık bilgilerinde yapılan değişiklik sonucunda durdurulan sigortalılık sürelerinde azalma olması halinde, ihya talebi iptal edilerek, değişen ihya süreleri ve ilk beyanındaki prime esas kazanç tutarı dikkate alınmak suretiyle yeniden ihya borcu hesaplanacaktır. Yeniden yapılan hesaplama neticesinde tespit edilen ihya borç tutarı daha önce tebliğ edilen borç tutarından daha az olacağından, fazla olan kısım ihya kodundan prim koduna alınacaktır.

10- İhya Talebinden Vazgeçilmesi

Kanunun geçici 63 üncü maddesi uygulamasına göre sigortalılığı durdurulanların durdurulan sigortalılık sürelerine ilişkin ihya talebinde bulunup Kanunda belirtilen süre içerisinde ihya tutarının tamamını ödeyerek ihyası geçerli olan sigortalıların daha sonradan bu taleplerinden vazgeçmek istemeleri halinde taleplerinin mümkün olmadığı kendilerine bildirilecektir.

11- Hizmetlerin Bildirilmesi

Bu bölümün 2 nci maddesinde sayılanlardan, 30/4/2015 tarihi itibariyle 12 ay ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu bulunanların, bu sürelerle ilişkin prim borçlarını, 31/7/2015 tarihine kadar ödememeleri veya ilgili kanunları uyarınca yapılandırmamaları ya da 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi kapsamında taksitlendirmemeleri halinde, 1/5/2015-31/7/2015 tarihleri arasında ödenen primler de dikkate alınmak suretiyle, prim ödemesi

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

bulunan sigortalıların daha önce ödedikleri primlerin tam olarak karşıladığı ayın sonu itibarıyla, hiç prim ödemesi bulunmayan sigortalıların ise tescil tarihi itibarıyla sigortalılıklarının durdurulması gerekmektedir.

Primi ödenmeyen süreler sigortalılık süresi olarak değerlendirilmediğinden durdurulan sigortalılık süreleri hizmet birleştirilmesinde dikkate alınmayacaktır.

Kanunun geçici 63 üncü maddesi kapsamında sigortalılık süreleri tescil tarihi itibarıyla durdurulanların hizmet sürelerinin istenmesi halinde, sigortalılık başlangıç tarihi itibarıyla sigortalılığın durdurulduğu ve bu nedenle de birleştirilecek hizmet sürelerinin bulunmadığı bildirilecektir.

Kanunun geçici 63 üncü maddesi kapsamında sigortalılık süreleri durdurulanların, durdurulan süreler haricindeki primi ödenmiş hizmet süreleri bildirilecek hizmetler kapsamında değerlendirilecek ve mülga 1479 ile 2926 sayılı Kanunlara göre aylık bağlama ve toptan ödeme işlemlerinde de dikkate alınacaktır.

12- Diğer Hususlar

12.1- Ödeme planlarının ilgililere tebliği

Durdurulan sigortalılık sürelerinin ihya edilmesine ilişkin başvurulara istinaden hazırlanan ödeme planı, sigortalı ya da hak sahibine imza karşılığı elden verilecek ya da başvuru formunda beyan edilen adres dikkate alınmak suretiyle 7201 sayılı Kanuna göre ilgiliye tebliğ edilecektir.

Ödeme planları oluşturulduktan sonra ödenecek tutarlar banka ekranlarına yansıtılacağından, ödeme planları tebliğ edilememiş borçluların her ne kadar ödeme planları taraflarına ulaşmamış olsa bile banka kanalıyla ödeme yapmaları mümkün olacaktır.

12.2- Sigortalılıkları durdurulanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin genel sağlık sigortalılığı

Kanunun geçici 63 üncü maddesi kapsamında sigortalılıkları durdurulanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, 1/1/2012 tarihinden 30/4/2015 tarihine kadar durdurulan süreler için Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olarak tescilleri yapılmayacaktır.

12.3- İhya edilen hizmet sürelerinin geçerlilik tarihi

Kanunun geçici 63 üncü maddesi kapsamında ihya edilen hizmet süreleri borcun ödendiği tarihten itibaren geçerli sayılacaktır.

12.4- Sigortalılardan alınacak belgeler

Kanunun geçici 63 üncü maddesinde öngörülen üç aylık süreyi beklemeden sigortalılığını durdurmak isteyenlerin, Ek-35’de yer alan başvuru formu ile dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine müracaat etmeleri, bu sürelerin yeniden değerlendirilmesi için ihya talebinde bulunanların ise EK-36’da yer alan başvuru formu ile dosyalarının bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezine müracaat etmeleri sağlanacaktır. Ayrıca, Kurumca elektronik ortamda temin edilemeyen sigortalılığa esas güncel belgeler sigortalı ya da hak sahiplerinden gerekli görülmesi halinde istenecektir.”

Ç- GENELGENİN DÖRDÜNCÜ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

1- “*Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendine Tabi Çalışan Sigortalılar*” başlıklı birinci bölümünün “*2- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca sigortalı sayılanlar*” başlığı altında yer alan “*2.9- Polis Akademisi öğrencileri ile Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına okuyan öğrenciler*” alt başlığının sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“4652 sayılı Polis Yükseköğretim Kanununda 4/4/2015 tarih ve 29316 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “6638 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile yapılan değişiklikle Polis Akademisi Başkanlığı Güvenlik Bilimleri Fakültesi, Polis Amirleri Eğitimi Merkezi Müdürlüğüne dönüştürüldüğünden, Polis Akademisi Başkanlığına bağlı Polis Amirleri Eğitim Merkezi Müdürlüğünde öğrenim gören öğrenciler öğrenime başladıkları tarihten itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Bunlardan okullarını bitirdikten sonra görevlerine başlamadan ayrılanların bu okullarda geçen öğrencilik süreleri sigortalılık süresinden sayılmayacaktır.”

D- GENELGENİN BEŞİNCİ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “*Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Kapsamında Çalışan Yabancı Uyrukluların Sigortalılığı*” başlıklı birinci bölümün “*2.1- Yabancı uyruklu çalışanların işe başlama tarihinin tespiti*” alt başlıklı bölümü “*2.2*” olarak değiştirilmiş, “*2- Çalışma izin belgeleri*” başlıklı bölümden sonra gelmek üzere “*2.1- Geçici koruma sağlanan yabancıların çalışma izinleri*” alt başlığı ilave edilmiştir.

“2.1- Geçici koruma sağlanan yabancıların çalışma izinleri

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 91 inci maddesi gereğince Ülkesinden ayrılmaya zorlanmış, ayrıldığı ülkeye geri dönemeyen, acil ve geçici koruma bulmak amacıyla kitlesel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen yabancılara geçici koruma sağlanabilmekte olup bu kişilerin Ülkemize kabulü, Ülkemizde kalışı, hak ve yükümlülükleri ile çıkışları vb gibi durumlar Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmektedir.

Geçici Koruma Sağlanan Yabancıların Çalışma İzinlerine Dair Yönetmelik 15/1/2016 tarihli ve 29594 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin; 4 üncü maddesi ile geçici koruma sağlanan yabancılar çalışma izni olmaksızın ülkemizde çalışmayacağı ve çalıştırılmayacağı, çalışma izni olmayan yabancılar ve bunları çalıştıranlar hakkında 4817 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı, 5 inci maddesinde geçici koruma sağlanan yabancıların geçici koruma kayıt tarihinden altı ay sonra çalışma izni almak için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına başvurabileceği, mevsimlik tarım veya hayvancılık işlerinde çalışacak yabancıların çalışma izni muafiyeti kapsamında olduğu, muafiyet başvurularının geçici koruma sağlanan il valiliğine yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Kanunun 4 üncü maddesine göre hizmet akdine tabi bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar sigortalı sayılmakta olup yabancılardan ülkemizde bir işveren yanında çalışanlar hakkında da aynı hükümler uygulandığından geçici koruma kimlik belgesi bulunanlar hakkında da diğer yabancı uyruklularda olduğu gibi çalışma izni alınması gerekmektedir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Örnek- Kurumun kontrol ve denetimle görevli memurlarınca yapılan incelemelerde 6458 sayılı Kanun kapsamında geçici koruma kimlik belgesi olup çalışma izin belgesi olmadığı tespit edilen Suriye uyruklu kişinin 17/6/2014 tarihinden itibaren Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalıştırıldığı anlaşılmıştır. Yabancı uyruklu kişinin söz konusu tarih itibarıyla sigortalılığı sağlanacak, çalışma izni bulunmaması nedeniyle Çalışma Genel Müdürlüğüne bilgi verilecektir.

Geçici koruma kimlik belgesi olan yabancıların mevsimlik tarım veya hayvancılık işlerinde çalışmak üzere valiliklere başvurarak çalışma izin muafiyeti almaları halinde Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında süresiz tarım ve orman işlerinde çalışabileceklerdir.”

2- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (b) Bendi Kapsamında Çalışan Yabancı Uyrukluların Sigortalılığı” başlıklı ikinci bölümde yer alan “3- Sosyal güvenlik destek primine tabi olma” alt başlığından sonra gelmek üzere aşağıdaki alt başlık açıklamalarıyla birlikte eklenmiştir.

“4- Sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmamış ülke vatandaşlarından ülkemizde çalışma izni alarak çalışanların (4/b) kapsamındaki sigortalılıkları

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasına göre, geçerli çalışma izni ile 27/2/2013 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun 10 uncu maddesine istinaden verilen Çalışma İzni Muafiyet Teyit Belgesi ikamet izni sayıldığından, 11/4/2014 tarihi itibarıyla çalışma izni alarak kendi nam ve hesabına ülkemizde bağımsız çalışanlar (4/b) kapsamında sigortalı sayılacaklardır.

Örnek- Ülkemiz ile arasında sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan Uruguay’da şirket ortaklığından dolayı sigortalılığı bulunan kişinin 1/2/2014 tarihli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından düzenlenmiş çalışma iznine sahip ve aynı tarihte Türkiye’de de şirket ortağı olması durumunda, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında 11/4/2014 tarihi itibarıyla sigortalılığı başlatılacaktır.”

E- GENELGENİN ALTINCI KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “GELİR VEYA AYLIK ALMAKTA İKEN ÇALIŞMAYA BAŞLAYANLAR” başlıklı altıncı kısım açıklamaları ile birlikte değiştirilmiştir.

“1- Kanuna tabi ilk defa çalışmaya başlayıp bu Kanuna göre gelir/aylık bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayan sigortalılar

1.1- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası gereğince 2008 yılı Ekim ayı başından sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak ilk defa çalışmaya başlayıp daha sonra yaşlılık aylığı bağlananlardan;

(a) ve (c) bentlerine göre veya yabancı bir ülke mevzuatına tabi çalışanların yaşlılık aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden ödeme dönemi başında kesildiğinden çalıştıkları süre zarfında 80 inci maddeye göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden 81 inci madde gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait prim alınacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

(b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların aylıklarının kesilmesi için yazılı istekte bulunmaları gerekmekte olup aylığın kesilmesi için yazılı istekte bulunmayanlar (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

Yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlamaları nedeniyle yaşlılık aylığı kesilenlerin ülkemizde sigortalılıklarının bulunmaması sebebiyle herhangi bir prim alınmayacaktır.

1.2- Malullük aylığı bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun 27 nci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince malullük aylığı almakta iken Kanuna göre veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlayanların malullük aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden ödeme dönemi başında kesildiğinden çalıştıkları süre zarfında 80 inci maddeye göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden 81 inci madde gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait prim alınacaktır.

Yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlamaları nedeniyle malullük aylığı kesilenlerin ülkemizde sigortalılıklarının bulunmaması sebebiyle herhangi bir prim alınmayacaktır.

Malullük aylığı almakla birlikte Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (e) ve (g) bentleri kapsamında çalışan sigortalılar hakkında kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin hükümler uygulanacaktır.

2- Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında aylık bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar

2.1- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

506 sayılı Kanun ile Kanunun geçici 2 nci maddesine göre 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar hakkında geçici 14 üncü madde hükümleri uygulanmakta olup bu durumdakilerden aylıkları kesilenler tüm sigorta kollarına tabi olacaklar, aylıklarının kesilmemesi yönünde talepte bulunan ya da sigortalı işe giriş bildirgesinde sosyal güvenlik destek primine tabi olmayı tercih eden sigortalılar % 30 oranına kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin prim oranı ilave edilerek sosyal güvenlik destek primi ödeyeceklerdir.

Ancak, yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar hakkında bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı gelir/aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde belirtilen esaslar doğrultusunda işlem yapılacaktır ve bunlar tüm sigorta kollarına tabi çalışacaklardır.

Yaşlılık aylığı almakta iken Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçilerden almakta oldukları aylıkları kesilmeksizin çalışanlar hakkında, Kanunun 5 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendi gereğince 1/10/2008 tarihinden itibaren yurt dışında çalıştıkları sürede işverenleri tarafından Kurumumuza kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası primi ödenecektir.

Ayrıca, 2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi gereğince topluluk sigortasına prim ödemeleri nedeniyle yaşlılık aylığı bağlanan avukat ve noterlerden mesleklerini yapmaya devam edenlerin almakta oldukları aylıklarının % 15'i oranında sosyal güvenlik destek primi kesilmekte iken 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren avukat ve noterler Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

sigortalı sayıldıklarından, bu sigortalılar hakkında bu kısmın “2.2- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümü doğrultusunda işlem yapılacaktır.

2008 yılı Ekim ayından önce 506 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken serbest avukat olarak çalışmalarını sürdürenlerin aynı zamanda hizmet akdine tabi olarak bir işverenin yanında çalışmaları halinde sosyal güvenlik destek primi bu çalışmalarından dolayı aldıkları ücretten kesilecek bunların almakta oldukları yaşlılık aylığından ayrıca sosyal güvenlik destek primi kesilmeyecektir. 2008 yılı Ekim ayından itibaren avukatlık mesleği Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına alındığından 1/10/2008 tarihinden itibaren önce başlayan sigortalılık, 1/3/2011 tarihinden itibaren ise (a) bendi kapsamındaki sigortalılık esas alınarak işlem yapılacaktır.

3201 sayılı Kanuna göre yurtdışında geçen sigortalılık sürelerini borçlanmak suretiyle yaşlılık aylığı bağlananların çalışmaya başlamaları halinde aylıkları kesilmekte iken 3201 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde 5997 sayılı Kanunla 19/6/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yapılan değişiklikle yurtdışında geçen sigortalılık sürelerini borçlanmak suretiyle aylık bağlananların ülkemizde çalışmaya başlamaları halinde Kanunun sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümleri uygulanacaktır.

2.2- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

506 sayılı Kanun ile Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra (b) bendine tabi çalışmaya başlayanların yaşlılık aylığından 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 ve takip eden yıllarda % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırıldığından 29/2/2016 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların yaşlılık aylığından sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmayacaktır.

Yaşlılık aylığı almakta iken 1/3/2016 tarihi ya da daha sonraki bir tarihte Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılığı bulunanlar sigortalı sayılmayacak, yaşlılık aylığının durdurulmasını talep etmeleri halinde (b) bendi kapsamında zorunlu sigortalı olacaklardır.

Geçici 2 nci maddeye göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlananların 4 üncü madde birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi sigortalı olmaları halinde 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalı sayılmazlar, bu kişilerin yaşlılık aylığı kesilmeyecektir.

2108 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi gereğince Kanun kapsamında gelir ve aylık alanlar sigortalı sayılmadıklarından bu durumdaki sigortalıların yaşlılık aylığından 2008 yılı Ekim ayından önce ya da sonraki sürelerde sosyal güvenlik destek primi kesilmeyecektir.

2.3- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar hakkında, bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

2.4- Malullük aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

506 sayılı Kanuna göre malullük aylığı almakta olanlar ile Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında malullük aylığı bağlandıktan sonra yeniden (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların aylıkları kesileceğinden çalıştıkları süre zarfında Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden anılan Kanunun 81 inci maddesi gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait primleri alınacaktır.

Malullük aylığı alanlardan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların malullük aylıkları kesilmez ancak, bunlardan Kanunun geçici 14 üncü maddesine göre 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 ve takip eden yıllarda % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir. 6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırıldığından 29/2/2016 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

Geçici 2 nci maddeye göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında malullük aylığı bağlananların 4 üncü madde birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi sigortalı olmaları halinde 1/10/2008 tarihinden itibaren sigortalı sayılmayacak ve bu kişilerin malullük aylığı kesilmeyecektir.

2008 yılı Ekim ayından önce 506 sayılı Kanuna göre malullük aylığı bağlananların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışmaları halinde malullük aylığı kesilmemekte olup bunlar hakkında 506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (II/C) bendi ve Kanunun geçici 14 üncü maddesi hükümleri uygulanır. 2008 yılı Ekim ayı başından sonra geçici 2 nci madde kapsamında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olanların malullük aylığı kesilecektir. Aylığı kesilenler hakkında 80 inci maddesine göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden anılan Kanunun 81 inci maddesi gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait primleri alınacaktır.

3- Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden çalışmaya başlayanlar

3.1- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar hakkında geçici 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince % 30 oranına kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin prim oranı ilave edilerek sosyal güvenlik destek primi alınacaktır.

Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar hakkında ise bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde belirtilen esaslar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

3.2- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden 4 üncü maddenin birinci

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

fıkrasının (b) bendine tabi çalışmaya başlayanlardan aylığının kesilmesi talebinde bulunanların yaşlılık aylığı kesilecek, bunlar (b) bendi kapsamında prim ödemeye devam edeceklerdir. Yaşlılık aylığını kestirmek istemeyenlerin yaşlılık aylığından 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 yılından 29/2/2016 tarihine kadar % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilecektir.

6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinde yapılan düzenleme ile 1/3/2016 tarihinden itibaren sigortalıların tercihleri halinde yaşlılık aylığı kesilerek (b) bendi kapsamında prim ödeyecekler, yaşlılık aylığının kesilmesini istemeyenler (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

2108 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi gereğince Kanun kapsamında gelir ve aylık alanlar sigortalı sayılmadıklarından bu durumdaki sigortalıların yaşlılık aylığından 2008 yılı Ekim ayından önce ya da sonraki sürelerde sosyal güvenlik destek primi kesilmeyecektir.

3.3- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra yeniden 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi çalışmaya başlayanlar 2008 yılı Ekim ayı ile 29/2/2016 tarihleri arasında sigortalı sayılmazlar. 1/3/2016 tarihinden itibaren tercihleri halinde yaşlılık aylığı kesilerek (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında prim ödeyeceklerdir. Yaşlılık aylığının kesilmesini istemeyenler 1/3/2016 tarihinden itibaren de sigortalı sayılmayacaklardır.

3.4- Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar hakkında, bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

3.5- Malullük aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 2 nci maddesine göre Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında malullük aylığı bağlananlardan;

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaya başlayanların malullük aylığı kesilmeyecek, çalıştıkları süre zarfında geçici 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince % 30 oranına kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin prim oranı ilave edilerek sosyal güvenlik destek primi alınacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi çalışmaya başlayanların malullük aylığı kesilecek, uzun vade, kısa vade ve genel sağlık sigortası kapsamında sigortalı olacaklar, (b) bendinin (4) numaralı alt bendine tabi olanlar hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışmaya başlayanların malullük aylığı kesilecek, uzun vade, kısa vade ve genel sağlık sigortası kapsamında sigortalı olacaklardır.

4- Kanunun geçici 4 üncü madde hükümlerine göre emekli aylığı alanlardan Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında yeniden çalışmaya başlayanlar

4.1- Geçici 4 üncü madde hükümlerine göre emekli aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 4 üncü maddesi gereğince 2008 yılı Ekim ayından önce iştirakçi olanlar için 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanmakta olup bu şekilde aylık bağlananların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmaları halinde 506 sayılı Kanunun mülga 3 üncü maddesinin (II/C) bendi ve Kanunun geçici 14 üncü maddesi hükümlerine göre % 30 oranına kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin prim oranı ilave edilerek sosyal güvenlik destek primi alınacaktır.

5434 sayılı Kanun hükümlerine göre emekli aylığı bağlananlardan 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi kapsamında sayılan işyerlerinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışanlar hakkında bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde belirtilen esaslar doğrultusunda işlem yapılacaktır, 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi kapsamı dışında sayılan işyerlerinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışanlardan sosyal güvenlik destek primi alınacaktır.

4.2- Geçici 4 üncü madde hükümlerine göre emekli aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Emekli aylığı alanlardan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar, yasama organı üyeliğinden dolayı emekli aylığı bağlananlardan yasama organı üyeliği devam edenler ile yasama organı üyeliği sona erenlerden Kanunun 4 maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç diğer bentleri kapsamında çalışanlar, emekli aylığı 2008 yılı Ekim ayı başından sonra bağlanan ve bu tarihten sonra serbest avukatlık ve noterlik yapmaya başlayanların almakta oldukları aylıklarından 2008 yılı Ekim ayı başından, 2008 yılı Ekim ayı başından önce emekli olup bu tarihten önce veya sonra serbest avukatlık ve noterlik yapmaya başlayanların ise 1/2/2012 tarihinden itibaren aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesilecektir. Sosyal güvenlik destek primi 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 ve takip eden yıllarda % 15 olarak uygulanacaktır. 6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırıldığından 29/2/2016 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalıların emekli aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmayacaktır.

4.3- Geçici 4 üncü madde hükümlerine göre emekli aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Emeklilik aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar hakkında, bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

5- Kanunun geçici 2 nci maddesi kapsamında 2925 sayılı Kanuna göre aylık bağlananlardan Kanun kapsamında yeniden çalışmaya başlayanlar

5.1- Kanunun geçici 2 nci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine göre olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 2 nci maddesine göre 2925 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı alanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

(a) bendi kapsamında çalışmaya başlamaları halinde aylıkları kesilmez. Bunlardan (a) bendi kapsamında çalışanlar hakkında sosyal güvenlik destek primi hükümleri uygulanır.

(b) bendine tabi çalışmaya başlamaları halinde yaşlılık aylığından 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 ve takip eden yıllarda % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilecektir. 6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırıldığından 29/2/2016 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalıların yaşlılık aylığından sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmayacak, bunlar (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaktır.

(c) bendine tabi çalışmaya başlayanlar hakkında bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

5.2- Kanunun geçici 2 nci maddesine göre malullük aylığı bağlandıktan sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerine tabi olarak yeniden çalışmaya başlayanlar

Kanunun geçici 2 nci maddesine göre 2925 sayılı Kanuna göre malullük aylığı alanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

(a) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların malullük aylığı kesilir. Çalıştıkları süre zarfında Kanunun 80 inci maddesine göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden anılan Kanunun 81 inci maddesi gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait primleri alınacaktır.

(b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların malullük aylıkları kesilmez ancak, bunlardan Kanunun geçici 14 üncü maddesi gereğince 1/10/2008-31/12/2008 süresinde % 12, 2009 yılı için % 13, 2010 yılı için % 14, 2011 yılından 29/2/2016 tarihine kadar % 15 oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir. 6663 sayılı Kanunla Kanunun geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırıldığından, 1/3/2016 tarihinden itibaren 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılar için sosyal güvenlik destek primi uygulaması kaldırıldığından bu tarihten sonra aylıktan sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmaz. Bu tarihten sonra (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmayacaklardır.

(c) bendine tabi çalışmaya başlayanlar hakkında bu kısmın “7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar” başlıklı alt bölümünde yapılan açıklamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

6- Harp malulleri, vazife malulleri ve malullük aylığı alanlar

6.1- Harp malulü ve vazife malulü aylığı alıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında çalışanlar

Harp malullüğü ile 3713 ve 2330 sayılı kanunlara göre vazife malullüğü aylığı alanlardan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlayanların aylıkları kesilmeksizin ve haklarında hakkında sosyal

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

güvenlik destek primi uygulanmaksızın Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri, uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmayı istemeleri halinde ise bu isteklerini Kuruma bildirdikleri tarihi takip eden ay başından itibaren uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanacak, bunlardan ayrıca genel sağlık sigortası primi alınmayacaktır.

Örnek 1- Polis memuru iken malul olması nedeniyle tarafına 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanan, 12/1/2011 tarihinde basit usulde vergi mükellefiyeti başlayan ve vergi mükellefiyetine istinaden 15/1/2011 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında tescilinin yapılması için talepte bulunan sigortalının 12/1/2011 tarihinden itibaren tescili yapılacaktır. Sigortalının tescilinin yapıldığı tarihten itibaren 3713 sayılı Kanuna göre almakta olduğu aylıkları kesilmediğinden, sigortalılığının başladığı tarih itibarıyla hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri uygulanacak, talebi halinde ise uzun vadeli sigorta kollarına prim ödeyebilecektir.

Örnek 2- 5434 sayılı Kanunun 45 inci maddesine göre 1/11/2008 tarihinden itibaren vazife malullüğü aylığı alan sigortalının 15/3/2011 tarihinde gerçek usulde vergi mükellefiyeti başlamıştır. Sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başladığı 15/3/2011 tarihi itibarıyla Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmü gereğince hakkında iş kazası ve meslek hastalığı sigortası, isteği halinde ise ayrıca uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanacaktır.

6.2- Harp malullüğü, 2330 ve 3713 sayılı Kanunlar kapsamında vazife malullüğü aylığı alıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya başlayanlar

Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmü gereğince 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış olan maluller ile bu Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle vazife malullüğü aylığı alan er ve erbaşların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olmaları halinde aylıkları kesilmemekle birlikte haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanacaktır.

Diğer taraftan, Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendinde 6495 sayılı Kanun ile yapılan değişikliğin yürürlük tarihi olan 1/8/2013 tarihine kadar harp malulleri ile 2330 sayılı Kanuna göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanların Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olmaları halinde aylıkları kesildiğinden haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanacak, buna karşılık 1/8/2013 tarihinden sonra harp malulleri ile 2330 sayılı Kanun hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlanmış malullerin Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaları halinde aylıkları kesilmeksizin haklarında uzun vadeli sigorta kolları uygulanmaya devam edilecektir.”

6.3- Adi malullük aylığı alıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında çalışanlar

Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında 5434 sayılı Kanunun 44 üncü maddesi gereğince malullük aylığı alıp Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışanlar hakkında Kanunun geçici 14 üncü maddesi gereğince, Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edildiğinden, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışanlar için sosyal güvenlik destek primi ve iş kazası ve meslek hastalığı primi alınacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Adi malullük aylığı alıp Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi çalışanlar hakkında 1479 sayılı Kanunun mülga geçici 20 nci maddesi gereğince sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümler 29/2/2016 tarihine kadar uygulanacak ve bu tarihten sonra aylıklardan yapılan sosyal güvenlik destek primi kesintisi kaldırılacaktır.

Bunların Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi çalışmaları halinde 5434 sayılı Kanunun mülga 99 uncu maddesi hükümleri uygulanacaktır.

7. Ortak hükümler

7.1- Sürekli iş göremezlik geliri bağlananlardan çalışmaya devam edenler

Sürekli iş göremezlik geliri alanlar bu gelirleri kesilmeksizin Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında sigortalı olarak çalışabilecekleri gibi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (e) ve (g) bentleri kapsamına sigortalı olmaları halinde de haklarında kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin hükümler uygulanacaktır.

7.2- Kendi çalışmasından dolayı aylık bağlandıktan sonra kamu idarelerinde çalışmaya başlayanlar

5335 sayılı Kanununun 30 uncu maddesi ile emeklilik veya yaşlılık aylığı alanların aylıkları kesilmeksizin, genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılmayacağı ve görev yapamayacağı hüküm altına alınmış olup, 1/1/2005 tarihinden sonra kamu kuruluşlarında çalışmaya başlayan sigortalılar aylıklarını kestirmeden çalışmaya devam edemeyeceklerdir. Bu nedenle, bunlardan uzun ve kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası primi alınacak ve bunlar kamu idarelerinde yapmış oldukları çalışmalarından ötürü sosyal güvenlik destek primine tabi tutulmayacaklardır.

Ancak, 5335 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinde yer alan istisna uyarınca Cumhurbaşkanlığına seçilenler, dışarıdan Bakanlar Kurulu üyeliğine atananlar, yasama organı üyeliğine seçilenler, mahalli idareler seçimleri sonucuna göre görev alanlar, sadece toplantı veya huzur ücreti ya da hakkı ödenen görevleri yürütenler ile yönetim ve denetim kurulu üyeliği ücreti karşılığında görevlendirilenler, yaş haddini aşmamış olmaları kaydıyla her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler (üniversitelerde ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler hakkında yaş haddini aşmamış olmaları kaydı aranmaz.), vakıf üniversitelerinde görev alanlar, özel kanunlarında emeklilik veya yaşlılık aylığı kesilmeksizin çalıştırılma veya görev yapma hakkı verilenlerden Cumhurbaşkanı tarafından atananlar, Başbakan tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu Kararı veya müşterek kararname ile atanan veya görevlendirilenler ve Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler ile 2547 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca yasama organı üyeliğinin bitiminden sonra öğretim üyesi olarak atanmış olanların aylıkları kesilmeksizin kamu idarelerinde görev alabileceklerdir. Bunlar hakkında ilgili kanunlar ve sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümlerin uygulanmasına devam edilecektir.

7.3- Emekli ve yaşlılık aylıklarından yapılan (4/b) sosyal güvenlik destek primi kesintisinin kaldırılması

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Yaşlılık veya emekli aylığı bağlandıktan sonra Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı bendi hariç çalışmaya devam edenlerin (Ticari veya serbest meslek kazancı sebebiyle gelir vergisi mükellefi olan veya vergiden muaf olmakla birlikte Esnaf ve Sanatkarlar Siciline kayıtlı bulunanlar ile anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları) aylıklarından kesilen sosyal güvenlik destek primi, 6663 sayılı Kanununun 24 üncü maddesi ile Kanununun 30 uncu maddesinde yapılan düzenleme gereğince maddenin yürürlük tarihini takip eden ödeme dönemi başından itibaren kaldırılmıştır.

Buna göre, (4/a), (4/b) ve (4/c) kapsamında yaşlılık veya emekli aylığı alanlardan, (4/b) kapsamında çalışması bulunması nedeniyle aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılanların 29/2/2016 tarihi itibarıyla (14) terk koduyla sosyal güvenlik destek primi kapsamındaki sigortalılıkları sonlandırılmıştır. (14) terk kodu yalnızca 29/2/2016 tarihinde sosyal güvenlik destek primi nedeniyle yapılacak sonlandırma işlemleri için kullanılmıştır.

Örnek 1- (4/a) kapsamında 1/7/2005 tarihi itibarıyla yaşlılık aylığı bağlanan sigortalı (A)'nın 21/8/2007 tarihinde başlayan ve kesintisiz devam eden vergi mükellefiyetine istinaden (4/b) kapsamında çalışması bulunmaktadır. Sigortalı (A)'nın (4/b) kapsamındaki çalışmasından dolayı 21/8/2007 tarihi itibarıyla sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmak üzere başlatılan sosyal güvenlik destek primi kapsamındaki sigortalılığı 29/2/2016 tarihi itibarıyla (14) terk kodu ile sonlandırılacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki aynı sigortalının 21/8/2007 tarihinde başlayıp kesintisiz devam eden vergi mükellefiyetinin bulunduğu Kurumumuzca 5/4/2016 tarihinde tespit edilmiştir. Bu durumda sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmak üzere, (4/b) kapsamında sosyal güvenlik destek primi tescil kaydı bulunmayan sigortalı (A)'nın 21/8/2007 tarihi itibarıyla sigortalılığı başlatılarak, 29/2/2016 tarihi itibarıyla (14) terk kodu ile sonlandırılacaktır.

Örnek 3- (4/c) kapsamında 1/4/2008 tarihi itibarıyla yaşlılık aylığı bağlanan sigortalı (B)'nin 25/9/2008-31/5/2010 tarihleri arasında vergi mükellefiyetinin bulunduğu 20/4/2016 tarihinde Kurumumuzca tespit edilmiştir. Aylıklarından kesinti yapılmak üzere (4/b) kapsamında sosyal güvenlik destek primi tescil kaydı bulunmayan sigortalı (B)'nin 25/9/2008 tarihi itibarıyla başlatılarak, vergi mükellefiyetinin sona erdiği 31/5/2010 tarihi itibarıyla (01) terk kodu ile sigortalılığı sonlandırılacaktır.”

F- GENELGENİN YEDİNCİ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “İsteğe Bağlı Sigortalılık Şartları ve Sigortalı Sayılanlar” başlıklı birinci bölümün “1-1- Türkiye’de ikamet etmek” alt başlığı altında yer alan üçüncü paragraf aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bölümün sonuna aşağıdaki örnek eklenmiştir.

“ Türkiye’de ikamet etmekte iken sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde bulunan Türk vatandaşlarından, isteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunanların yurt dışına çıkmadan önce Türkiye’de ikamet ettiklerini Kuruma açık olan Kimlik Paylaşım Sisteminden (KPS) tespit edilmesi, KPS’den tespit edilen ikamet tarihlerinde tereddüt oluşması halinde ise Türkiye ikamet tarihinin belgelendirilmesi halinde, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkede bulunsalar bile isteğe bağlı sigortalı olabileceklerdir.”

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

“**Örnek-** 30/12/2012 tarihine kadar Türkiye’de ikamet eden (A), 1/3/2012 tarihinde sosyal güvenlik sözleşmesi bulunmayan ülkeye gitmiş ve 28/3/2014 tarihinde Kanunun 50 inci maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunmuştur.(A)’nın aranılan diğer şartları da taşıması halinde 29/3/2014 tarihi itibariyle isteğe bağlı sigortalı olabilecektir.”

2- “*İsteğe Bağlı Sigortalılık Şartları ve Sigortalı Sayılanlar*” başlıklı birinci bölümde yer alan “*1.5- Kuruma yazılı başvurmak*” alt başlıklı bölümünün son paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1/10/2008 tarihinden sonra Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında zorunlu sigortalılıkları sona erenlerden isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunmadan prim ödemeye devam edenlerin daha sonra isteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunmaları halinde, zorunlu sigortalılıklarının sona erdiği tarihi izleyen günden itibaren isteğe bağlı sigortalı sayılacaktır.”

3- “*İsteğe Bağlı Sigortalılığın Başlangıcı ve Sona Ermesi*” başlıklı ikinci bölümde yer alan “*2.2.2.2- Aylık talep tarihi itibariyle prim borcu bulunup Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre aylık bağlanacak olan sigortalılar*” alt başlıklı bölümün üçüncü paragrafı kaldırılmıştır.

4- “*İsteğe Bağlı Sigortalılık Şartları ve Sigortalı Sayılanlar*” başlıklı birinci bölümde yer alan “*4- 1/10/2008 tarihinden sonra zorunlu sigortalı olarak tescili yapılan sigortalıların primlerinin değerlendirme işlemleri*” alt başlıklı bölümünün birinci ve dördüncü fıkralarında yer alan “*(4) numaralı alt bendi hariç*” ibaresi kaldırılmış, aynı bölümün sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 4 numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılığı sona erenlerden primlerini ödemeye devam edenlerin, daha sonra bu sürelerle ilişkin isteğe bağlı sigortalı olmak için yazılı talepte bulunmaları halinde, Kanunun 50 nci maddesine göre isteğe bağlı sigorta tescilleri yapılarak zorunlu sigortalılık sona erdikten sonra ödenen primler isteğe bağlı sigortalılık kapsamındaki Bağ-Numarasına aktarılacaktır.”

5- “*1/10/2008 Tarihinden Önce İsteğe Bağlı Sigortalı Olanlar Hakkında Yapılacak İşlemler*” başlıklı dördüncü bölümünün “*2.2- 1/10/2008 öncesi 1479 sayılı Kanuna göre ödenen primlerin değerlendirilmesi*” bölümünün sonuna aşağıdaki paragraf ve örnek eklenmiştir.

“İsteğe bağlı sigortalılık ay içerisinde sona ermiş olsa bile primler 30 gün üzerinden tahsil edildiğinden, ay içerisinde isteğe bağlı sigortalılığın sonlandırılması için talepte bulunmuş ve primlerini de 30 gün üzerinden ödemiş olanların isteğe bağlı sigortalılıkları, sonradan talepte bulunmaları ve zorunlu sigortalılıkla çakışmaması halinde, ay içerisinde yapılan terk işlemi iptal edilerek bulunduğu ayın sonu itibariyle sigortalılık sonlandırılacaktır.

Örnek 1- Sigortalı (A)’nın, 13/11/1989 tarihinde başlayan isteğe bağlı sigortalılığı talebine istinaden 17/03/1994 tarihinde sonlandırılmış ve sigortalılıktan doğan borcunu 18/08/1994 tarihinde ödemiştir. Daha sonra sigortalı (A), isteğe bağlı sigortalılığının

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

31/03/1994 tarihi itibariyle sonlandırılması için talepte bulunmuştur. Sigortalının, 17/03/1994-31/3/1994 tarihleri arasında hizmet çakışması olmaması halinde, terk tarihi 31/3/1994 olarak işleme alınacaktır.”

6- “Diğer İsteğe Bağlı Sigortalılar” başlıklı beşinci bölümünün “3- *Gelir vergisinden muaf kadın sigortalılar*” alt başlıklı bölümünün sonuna aşağıdaki paragraf ve örnek eklenmiştir.

“Kanunun geçici 16 ncı maddesine göre primlerini ödemek için gelir vergisinden muaf olduğuna dair alınan “Esnaf Vergi Muafiyet Belgesinde” geçerlilik tarihinin belirtilmiş olması halinde, bu sigortalılar belgede kayıtlı geçerlilik tarihinin yazıldığı ayın sonuna kadar ilgili yıl için belirlenmiş gün sayısı üzerinden primlerini ödeyecek, geçerlilik süresinin sona erdiği ayı izleyen aybaşından itibaren primlerini 30 gün üzerinden ödemeye devam edeceklerdir.

Örnek 1- 17/10/2014 tarihinde vergi dairesinden almış olduğu esnaf vergi muafiyet belgesine istinaden 5/11/2014 tarihinde sigortalı işe giriş bildirgesiyle Kuruma müracaat eden sigortalı (A)’nın, 6/11/2014 tarihi itibariyle isteğe bağlı sigortalılığının başlatıldığı ve esnaf vergi muafiyet belgesindeki geçerlilik tarihinin 18/10/2017 olduğu varsayıldığında, bahse konu sigortalı 2014 yılına ilişkin primlerini 21 gün, 2015 yılına ait primlerini 22 gün, 2016 yılına ilişkin primlerini 23 gün, 2017/1 ila 2017/10 uncu aylara ilişkin primlerini 24 gün üzerinden ödeyecek, 2017/11 ve sonraki aylara ait primlerini yeni bir muafiyet belgesi almadığı takdirde 30 gün üzerinden ödeyecektir. Yeni bir muafiyet belgesi alması halinde ise belgenin Kuruma ibraz edildiği ayın başından başlanılarak geçerlilik süresinin sona erdiği ayın sonuna kadar ilgili yıl için belirlenen gün sayısı üzerinden primlerini ödeyecektir.”

7- “İsteğe Bağlı Sigorta Primlerinin Hesabı ve Ödenmesi” başlıklı yedinci bölümün sonuna aşağıdaki alt başlık açıklamalarıyla birlikte eklenmiştir.

“6- 4/10/2000 ila 30/9/2008 tarihleri arasında yersiz sağlık primi ödeyip sağlık hizmeti alan sigortalılarla ilgili yapılacak işlemler

1479 ve 2926 sayılı Kanunlar gereğince isteğe bağlı sigortalı olup haklarında sağlık sigortası hükümleri uygulanmayan ancak sağlık sigortası primleri alınan kişilerin Kurumca sunulan sağlık hizmetlerinden yararlanmış olmaları halinde, Kurumca yapılan sağlık harcamalarının, (Harcama tutarının, ödenen sağlık primini aşp aşmadığına bakılmaksızın) sigortalıdan tahsili cihetine gidilmeyeceği gibi ödenen sağlık primlerinin iadesi de yapılmayacaktır.

Dolayısıyla 4/10/2000 ila 30/9/2008 tarihleri arasında 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamında zorunlu isteğe bağlı sigortalılıkları kesintiye uğradıktan sonra primlerini sağlık primleriyle birlikte kesintisiz ödeyen sigortalıların, sağlık sigortası kapsamında ödemiş oldukları primler sağlık sigortası primlerine mahsup edilecektir.

Bu kapsamda bulunan sigortalılara sağlık priminin tahakkuk ettirilebilmesi amacıyla 36 kurum kodu açılmış olup Güvence Programında yer alan yetkili panelinden sigortalının bilgileri girildikten sonra (36) kurum kodunun ve değerlendirme tarihinin girilerek, sistem tarafından ödenen sağlık primlerinin mahsup işlemleri gerçekleştirilecektir.”

G- GENELGENİN SEKİZİNCİ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “Fiili Hizmet Süresi Zammı” başlıklı birinci bölümünün “4- *Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışanların prim oranları ve işverenler*

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

tarafından bildirim” alt başlığının beşinci fıkrasında yer alan “*ilk defa sigortalı olup*” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

Ğ- GENELGENİN DOKUZUNCU KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “2008 Yılı Ekim Ayı Başından Önce Geçen Hizmetlerin Çakışması” başlıklı birinci bölümün “3- 1479 sayılı Kanunun ek geçici 6 ncı maddesi” alt başlığının dördüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kendilerine diğer sosyal güvenlik kuruluşlarınca malullük ve yaşlılık aylığı bağlanan sigortalıların 2/8/2003 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanuna tabi çalışmalarının devam ettiği tespit edilenler hakkında mülga ek 20 nci madde gereğince 29/2/2016 tarihine kadar sosyal güvenlik destek primine ilişkin hükümler uygulanacaktır.”

2- “2008 Yılı Ekim Ayı Başından Sonraki Hizmetlerin Çakışması” başlıklı ikinci bölümünün “5- Kısmi süreli olarak 30 günden az çalışılan sürelerde hizmetlerin çakışması (Değişik, 28/2/2014 tarihli ve 2014/5 sayılı Genelge)” alt başlığının “Örnek 1” den sonra gelen paragrafının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sosyal güvenlik destek primine tabi sigortalılık hakkında 29/2/2016 tarihine kadar aynı şekilde işlem yapılacak, bu tarihten sonra yaşlılık ve emeklilik aylığı alıp 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışması olanlar hakkında sosyal güvenlik destek primi uygulaması kaldırıldığından hizmet çakışması oluşmayacaktır.”

3- “2008 Yılı Ekim Ayı Başından Sonraki Hizmetlerin Çakışması” başlıklı ikinci bölümünün “8- Hizmet çakışmalarında sosyal güvenlik destek primi uygulaması” alt başlığına “Örnek”ten sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“6663 sayılı Kanunla Kanunun 30 uncu maddesinin (b) bendi değiştirilmiş, geçici 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılmış olup 29/2/2016 tarihinden itibaren yaşlılık ve emeklilik aylığı bağlandıktan sonra 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki çalışması bulunanlar için sosyal güvenlik destek primi kesintisi yapılmayacak bu tarihten itibaren sosyal güvenlik destek primi yönünden hizmet çakışması durumu oluşmayacaktır.”

H- GENELGENİN ONUNCU KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “Kanunun 41 inci Maddesine Göre Yapılacak Borçlanmalar” başlıklı birinci bölümünün “2- Borçlanılacak süreler” başlığı altında yer alan “2.1- Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendine tabi sigortalıların doğumdan sonra geçen süreleri” alt başlığına 10 numaralı örnekten önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kanunun geçici 4 üncü maddesi uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak olan kadın sigortalılardan Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca doğum borçlanması yapanların borçlandırıldıkları süreler,

- Borçlanma işlemini görevde iken yaparak borç tutarını görevde iken ödeyenlerin borç tutarını ödedikleri tarihten,

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

- Borçlanma işlemini açıkta iken yaparak açıkta iken borç tutarını ödeyenlerin yeniden göreve başladıkları tarihten itibaren, emeklilik keseneğine esas aylıklarının tespitinde değerlendirilecektir.”

2- “*Kanununun 41 inci Maddesine Göre Yapılacak Borçlanmalar*” başlıklı birinci bölümünde yer alan “*2.1- Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendine tabi sigortalıların doğumdan sonra geçen süreleri*” alt başlığının birinci paragrafına “*(a) bendi gereğince*” ibaresinden sonra gelmek üzere “2008 yılı Ekim ayı ile 10/9/2014 tarihleri arasında yapılan müracaatlarda” ibaresi eklenmiş, “*Örnek 13*”ten sonra gelen paragrafa “*Doğum borçlanması yapılacak iki yıllık süre içerisinde tekrar doğum yapanların çakışan doğumlardan birini borçlanmak istemeleri halinde iki yıllık süre borçlandırılabilir.*” cümlesi eklenmiş, on dördüncü paragrafı “*Örnek 22*” ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Doğum borçlanması yapılan süre aynı zamanda sigortalılık süresi olarak da dikkate alındığından doğum borçlanması yapılacak çocuğun yaş düzeltilmesi ile ilgili olarak bu Genelgenin birinci kısım, beşinci bölüm “5-Yaş Düzeltmeleri” başlıklı bölümü doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Örnek 22- 15/7/1979-2/3/1981 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi çalışan kadın sigortalı 15/12/1982 ve 14/11/1985 tarihlerinde doğum yapmıştır. 20/6/2014 tarihli doğum borçlanması müracaatında; doğum tarihi 14/11/1985 olan çocuğunun mahkeme kararı ile doğum tarihinin 14/11/1983 olarak değiştirildiği anlaşılmış olup doğum borçlanması işlemlerinde 14/11/1983 tarihi değil, 14/11/1985 tarihi esas alınarak borçlanma süresi belirlenecektir.”

3- “*Kanununun 41 inci Maddesine Göre Borçlanılan Sürelerin Statülerinin Belirlenmesi*” başlıklı ikinci bölümde yer alan “*2- Yurtdışında çalışması bulunanların Kanununun 41 inci maddesine göre yapacakları borçlanma statülerinin belirlenmesi*” alt başlığı kaldırılmış, yerine “*2- 3201 sayılı Kanuna göre borçlanma yapanların Kanununun 41 inci maddesine göre yapacakları borçlanma statüleri ve sigortalılık başlangıç tarihlerinin belirlenmesi*” alt başlığı açıklamaları ile birlikte eklenmiştir.

“2- 3201 sayılı Kanuna göre borçlanma yapanların Kanununun 41 inci maddesine göre yapacakları borçlanma statüleri ve sigortalılık başlangıç tarihlerinin belirlenmesi

3201 sayılı Kanununun 5 inci maddesine göre yapılan yurtdışı hizmet borçlanmasında borçlanılan süreler, Türkiye’de sigortalılıkları olanlar için borçlanma talep tarihindeki en son sigortalılık statüsü, sigortalılıkları bulunmayanların ise, Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçmiş sigortalılık süresi olarak kabul edilmekte olup sigortalı ya da hak sahiplerinin Kanununun 41 inci maddesine göre yapacakları borçlanmalarda sigortalılık statüsü 3201 sayılı Kanuna göre belirlenen sigortalılık statüsüne göre değerlendirilecektir.

Örnek- Türkiye’de çalışması olmayıp 17/6/1971-21/11/1993 tarihleri arasında yurtdışında geçen çalışma süresini borçlanan sigortalının 3201 sayılı Kanuna göre borçlanma statüsü (4/b) olarak belirlenmiştir. Daha sonra bu sigortalı askerlikte geçen süresini borçlanmak için 12/1/2016 tarihinde müracaat etmiş olup müracaat tarihinde başka bir sigortalılığı olmadığından askerlik borçlanma statüsü (4/b) olarak kabul edilecektir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

2.1- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ve akit ülkede sigortalılık başlangıç tarihi kabul edilenlerin borçlanma talepleri

3201 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülkelerdeki hizmetlerini, 3201 sayılı Kanuna göre borçlananların, sözleşme yapılan ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih, ilk işe giriş tarihi olarak dikkate alınmamakta iken 6552 sayılı Kanunla 5 inci maddeye 11/9/2014 tarihinde eklenen hüküm ile uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarihin Ülkemizde de ilk işe giriş tarihi olarak kabul edileceği yönünde düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu düzenleme gereğince ülkemizle sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan (Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Azerbaycan, Belçika, Bosna Hersek, Çek Cumhuriyeti, Fransa, Gürcistan, Hırvatistan, Hollanda, İsviçre, İtalya, Kanada, Kebek, KKTC, Lüksemburg, Makedonya, Slovakya ve Kore'de) akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarihin ilk işe giriş tarihi olarak kabul edileceği yönünde düzenleme bulunduğundan bu ülkelerdeki sigortalılık süresi olarak kabul edilen süreleri, 3201 sayılı Kanuna göre borçlananların bu ülkelerde çalışmaya başladıkları tarih Kanuna göre sigortalılık başlangıç tarihi olarak kabul edilecektir. Yurtdışında çalışılan sürenin Ülkemizde sigortalılık başlangıcı sayılabilmesi için çalışmanın çalışılan ülke mevzuatına göre sigortalılık süresi olarak kabul edilmesi gerekmektedir.

Ev kadınlığı süreleri hakkında bu Genelgenin "2.2- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ancak akit ülkede sigortalılık başlangıç tarihi kabul edilmeyenler, sözleşmeli ya da sözleşmesiz ülkelerde geçen ev kadınlığı süreleri ve sözleşmesiz ülkelerde geçen süreler" başlıklı bölümü doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelerdeki süreleri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası borçlananların, bu ülkelerde ilk defa çalışmaya başladıkları tarih Kanunun 41 inci maddesi kapsamında yapılacak borçlanmalar açısından Ülkemizde ilk işe giriş tarihi olarak kabul edildiğinden 3201 sayılı Kanuna göre borçlanma yapanların akit ülkedeki başlangıç tarihinden sonraki sürelerde yaptıkları doğumlar, borçlanılan yurtdışı sigortalılık süreleri ile çakışmamak şartıyla 41 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre borçlandırılabilir. Akit ülkedeki işe başlama tarihinin ülkemizde de ilk işe giriş olarak kabul edilmesinde 3201 sayılı Kanuna göre yapılan borçlanmanın herhangi bir kısmının ödenmesi yeterli olacaktır.

Örnek 1- 22/9/1999-31/12/1999 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi çalışması olan kadın sigortalı 8/10/1973-4/3/1975 tarihleri arasında Almanya'da çalışmış, 21/11/1980 doğumlu çocuğu için 21/11/1980-21/11/1982 tarihleri arasındaki süreyi borçlanmak için 12/4/2014 tarihinde müracaat etmiştir. Yapılan incelemede Almanya'da geçen sürelerini borçlanmadığı anlaşıldığından doğum borçlanması talebi reddedilecektir.

Örnek 2- Örnek 1'deki kadın sigortalı 22/1/2015 tarihinde Almanya'da 1/3/1974-30/10/1974 tarihleri arasında geçen süreyi 3201 sayılı Kanuna göre borçlanmak için müracaat etmiş aynı tarihte ödemiştir. Kadın sigortalı 22/4/2016 tarihinde doğum borçlanması için müracaat etmiş olup ülkemizdeki ilk işe giriş tarihi 8/10/1973 olarak dikkate alınacağından doğum borçlanma talebi kabul edilecektir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Örnek 3- 20/5/1997-8/9/1999 tarihleri arasında 1479 sayılı Kanuna tabi çalışması olan kadın sigortalı 4/3/1977-7/7/1980 tarihleri arasında Azerbaycan'da çalışmış, bu süreleri Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre borçlanmıştır. 25/4/2016 tarihinde 1/1/1980 tarihinde yaptığı doğum için borçlanma talebinde bulunmuş olup, Azerbaycan'daki çalışmaya başladığı 4/3/1977 tarihi Ülkemizde ilk işe giriş tarihi sayılacağından yurtdışı borçlanması ile çakışmayan 8/7/1980-1/1/1982 süresi için (4/b) kapsamına doğum borçlanması yapabilecektir.

2.2- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ancak akit ülkede sigortalılık başlangıç tarihi kabul edilmeyenler, sözleşmeli ya da sözleşmesiz ülkelerde geçen ev kadınlığı süreleri ve sözleşmesiz ülkelerde geçen sürelerde yapılan borçlanma talepleri

3201 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ancak, sosyal güvenlik sözleşmesinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunmayan Danimarka, İngiltere, İsveç, Karadağ, Libya, Norveç, Romanya, Sırbistan ile Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi kapsamında hizmet birleştirmesi yapılan İspanya ve Portekiz ile Ülkemizin sosyal güvenlik sözleşmesi imzalamadığı ülkelerde geçen sigortalılık sürelerinin borçlanmasında sigortalılık süresinin başlangıcı; Türkiye'de çalışma yok ise, borçlanmanın ödediği tarihten borçlanılan gün sayısı kadar geri gidilerek, Türkiye'de çalışma var ise bu süreden geriye gidilerek, tespit edilmektedir.

Sigortalılık süresi başlangıcı bu şekilde tespit edilenlerin 3201 sayılı Kanuna göre borçlanma ile tespit edilen sigortalılık süresi başlangıç tarihinden sonra yapmış oldukları doğumlar, hizmet çakışması bulunmaması halinde, Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında borçlandırılacaktır.

Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ya da imzalanmamış ülke ayırımı yapılmadan yurtdışında geçen ev kadınlığı sürelerini borçlananların ilk işe girişlerinin tespiti ve doğum borçlanması yapıp yapamayacakları hakkında da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

Örnek 1- 1/1/2007-30/5/2007 tarihleri arasında 506 sayılı Kanuna tabi çalışması olan kadın sigortalı 1/1/1993-31/7/1997 tarihleri arasında Almanya'da ev kadınlığı süresi olarak geçen 1650 günlük süreyi 3201 sayılı Kanuna göre borçlanmış, 15/12/2014 tarihinde 1/11/1997 tarihindeki doğumunu borçlanmak için müracaat etmiştir. Bu durumda sigortalılık süresi başlangıcı 1/1/2007 tarihinden 1650 gün geriye gidilerek 1/7/2003 tarihi tespit edileceğinden 1/11/1997 tarihinde yapmış olduğu doğum borçlanması talebi reddedilecektir.

Sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ancak sosyal güvenlik sözleşmesinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunmayan ya da sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ya da imzalanmamış ülke ayırımı yapılmadan yurtdışında geçen ev kadınlığı sürelerini 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre borçlananların prime esas kazançları Kanunun geçici 7 nci maddesi gereğince hizmetin geçtiği yıla maledildiğinden, 3201 sayılı Kanuna göre tespit edilen sigortalılık süresi başlangıcı ile borçlanmayı ödediği tarih arasında yapılan doğumlar Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında borçlandırılabilir.

Örnek 2- 29/11/2014 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılığı bulunan kadın, 20/10/1988-9/11/1998 tarihleri arasında Amerika'da geçen süreyi 3201 sayılı Kanuna göre borçlanmış, 22/4/2016 tarihinde 17/9/1993 ve 29/5/2008 tarihlerinde yaptığı doğumlarını borçlanmak için müracaat etmiştir. Bu durumda

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

sigortalılık başlangıcı 29/11/2014 tarihinden 10 yıl 1 gün geriye gidilerek 28/11/2004 tarihi olarak tespit edileceğinden 17/9/1993 tarihindeki doğumu borçlandırılmayacak, 29/5/2008 tarihindeki doğum borçlanmasını yapabilecektir.

Kanunun 41 inci maddesine göre, 4/(1-b) ve (c) bentleri statüsünde yapılan borçlanmalarda geçici 7 nci madde gereğince borçlanılan hizmet ilgili yıllara hizmet olarak maledilmeyip sadece gün sayısı olarak değerlendirildiğinden sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ancak, sosyal güvenlik sözleşmesinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunmayan ya da sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ya da imzalanmamış ülke ayırımı yapılmadan yurtdışında geçen ev kadınlığı sürelerini 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) veya (c) bentlerine göre borçlanılanların 3201 sayılı Kanuna göre tespit edilen sigortalılık süresi başlangıcı ile borçlanmayı ödediği tarih arasında yaptıkları doğumlar borçlandırılmayacaktır.

Örnek 3- 10/8/2003 ile 30/11/2010 tarihleri arasında Fransa'da geçen ev kadınlığı süresini 3201 sayılı Kanuna göre 22/4/2015 tarihinde borçlanan kadın sigortalının 3201 sayılı Kanuna göre sigortalılık süresi başlangıcı olarak değerlendirilmeyip gün sayısı olarak alındığından, 22/4/2016 tarihinde 4/3/2008 tarihinde yaptığı doğumu borçlanmak için müracaat eden sigortalının 3201 sayılı Kanun kapsamında Kanunun 4 üncü maddesinin (b) bendine göre yaptığı borçlanma talebi kabul edilmeyecektir.”

4- “Kanunun 41 inci maddesine göre borçlanılan sürelerin belirlenmesi başlıklı” ikinci bölümde yer alan “3.4- 1/10/2008 tarihinden sonra yapılan borçlanmaların iadesi” başlıklı bölümün sonuna aşağıdaki alt başlıklar açıklamalarıyla birlikte eklenmiştir.

“3.4.1- Kanunun 41 inci maddesine göre birden fazla yapılan borçlanma taleplerinde herhangi bir borçlanma talebinden vaz geçilerek, iptali istenen borçlanma tutarı için ödenen tutarın iadesinin talep edilmesi

Kanunun 41 inci maddesine göre borçlanma talebinde bulunarak tarafına tebliğ edilen borçlanma tutarı Kanunda belirtilen süresi içerisinde ödeyerek borçlanma talebi geçerli olan sigortalılardan;

Borçlanma süresinin tek tebligatla yapılması ve ödenmesi halinde borçlanmanın tamamı iade edilecek kısmi iade yapılmayacaktır.

Örnek 1- 11/6/2014 tarihinde 20/5/1962 ve 21/11/1969 tarihinde yaptığı doğumlar için doğum borçlanma talebinde bulunarak tarafına 13/6/2015 tarihinde tebliğ edilen borçlanma tutarını 20/6/2015 tarihinde ödeyen, doğum borçlanması geçerli hale gelen sigortalı (A), 10/8/2016 tarihli talebiyle 21/11/1969-21/11/1971 tarihleri arasındaki borçlanma tutarının iade edilmesini talep etmiştir. Bu durumda sigortalı (A)'nın 11/6/2014 tarihli borçlanma talebi ile iki çocuğu için borçlanma tutarı hesaplanarak tek tebligat ile tebliğ edilmiş olduğundan borçlanma tutarının iadesi yapılmayacaktır.

Örnek 2- 1/9/1986-1/3/1988 tarihleri arasında yaptığı askerlik süresini 22/9/2009 tarihinde tamamını ödeyen borçlanması geçerli hale gelen sigortalı (B), 2/5/2016 tarihinde 100 günlük askerlik süresi borçlanma tutarının iade edilmesini talep etmiştir. Borçlanma tek tebligatla yapıldığından talebi kabul edilmeyecek kısmi iade yapılmayacaktır.

Borçlanma süresinin birden fazla yapılan borçlanma talebi ile ödenmesi halinde her bir tebligat için ayrı ayrı iade işlemi yapılacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Örnek 3- 15/6/2015 tarihinde bir çocuk için, 9/12/2015 tarihinde ikinci çocuk için doğum borçlanma talebinde bulunarak, birinci çocuk için 16/6/2015 tarihinde, ikinci çocuk için 10/12/2015 tarihinde tebliğ edilen borçlanma tutarını Kanunda belirtilen süre içerisinde ödeyerek doğum borçlanması geçerli hale gelen sigortalı (C), 10/5/2016 tarihli talebiyle 9/12/2015 tarihli doğum borçlanma tutarının iadesi talep etmiştir. Bu durumda sigortalı (C)'nin 9/12/2015 tarihli talebine istinaden ödemiş olduğu borçlanma tutarının iadesi yapılacaktır.

3.4.2- (4/b) kapsamındaki sigortalıların borçlanma ve ihya tutarlarının şahıs hesabına prim ödemesi olarak aktarılması

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar ile 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan; 1479 sayılı Kanunun ek 19 uncu, Kanunun geçici 17 nci ve geçici 63 üncü maddeleri kapsamında hesaplanan ihya borçlarını süresi içerisinde eksik ödeyenler veya süresi dışında ödedikleri için ihya talepleri geçersiz sayılanların ihya kapsamında ödedikleri tutarlar ilgilinin bu madde kapsamı haricinde başkaca prim borcu bulunmaması ve Kanunun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrasındaki zaman aşımı süresi de dikkate alınmak suretiyle talebi halinde faizsiz olarak iade edilecektir.

Örnek 1- Sigortalı (B) Kanunun geçici 17 nci maddesi kapsamında durdurulan sigortalılık sürelerini ihya etmek için talepte bulunmuş, durdurulan süreler için hesaplanan ihya tutarını süresi içerisinde tam olarak ödemediğinden dolayı ihya talebi geçersiz sayıldığından ihya kapsamında ödenen tutarın iadesi için talepte bulunmuştur. Yapılan inceleme sonucunda Sigortalının Kuruma prim borcu bulunduğu tespit edildiğinden ihya tutarının prim borcunu karşılayacak kadar kısmı bölünerek prim koduna alınarak prim borcuna mahsup edildikten sonra kalan kısmı sigortalıya iade edilecektir.

Kanunun 41 inci madde kapsamında borçlanma talebinde bulunarak Kanunda belirtilen süre içerisinde ödeme yaparak borçlanması geçerli olan veya Kanunda belirtilen süreden sonra ödenmesi sebebiyle borçlanması geçersiz olanların bu kapsamda yapmış olduğu ödemeler prim ve yapılandırma borçlarına ya da Kuruma olan diğer borçlarına mahsup edilmeyerek sigortalının talebi halinde Kanunun 89 uncu maddesinin üçüncü fıkrasındaki zaman aşımı süresi de dikkate alınmak suretiyle talebi halinde faizsiz olarak iade edilecektir.

Örnek 2- Sigortalı (A) 20/6/2011 tarihinde askerlik borçlanması talebinde bulunarak tarafına tebliğ edilen borçlanma tutarını 21/6/2011 tarihinde ödeyerek askerlik borçlanması talebi geçerli hale gelmiştir. Sigortalı (A) daha sonradan talepte bulunarak askerlik borçlanması için ödemiş olduğu tutarın 6111 sayılı Kanun kapsamında yapılandırdığı prim borcunun ödenmeyen taksit tutarlarına sayılması talebinde bulunmuştur. Bu durumda sigortalının talebi reddedilecek askerlik borçlanması tutarı iade edilecek, prim kodunda değerlendirilmesi yapılmayacaktır.”

5- “Kanunun 41 inci Maddesine Göre Borçlanılan Sürelerin Hizmet Olarak Değerlendirilmesi” başlıklı üçüncü bölümüne “5.1.1.1-Mülga 1479 ve 2926 sayılı Kanuna tabi yapılan borçlanmalar ile Kanunun 41 nci maddesi kapsamında (4/b) borçlanmalarında, kayıt işlemlerinin süresi içerisinde yapılmaması, program hatasından kaynaklanan noksan tahsil edilen borçlanma tutarı, basamak intibakı sonucunda sonradan borçlanma fark tutarının oluşması işlemlerinde, sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanlış beyanından kaynaklanmayan kurum hatası sayılacak kayıtlar/haller” ile “5.1.1.2- 88 nci

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

maddenin 22 nci fıkrasına göre kurum hatasına girecek hallerin tespiti usulü” alt başlıkları ilave edilmiş, “5.1.2- Basamak intibakı nedeniyle eksik tahsil edilen borçlanma tutarları” başlıklı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“5.1.1.1- Mülga 1479 ve 2926 sayılı Kanuna tabi yapılan borçlanmalar ile Kanunun 41 nci maddesi kapsamında (4/b) borçlanmalarında, kayıt işlemlerinin süresi içerisinde yapılmaması, program hatasından kaynaklanan noksan tahsil edilen borçlanma tutarı, basamak intibakı sonucunda sonradan borçlanma fark tutarının oluşması işlemlerinde, sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmayan kurum hatası sayılacak kayıtlar/haller

- 1479 sayılı Kanun kapsamında kayıt ve tescili yapılan sigortalılardan Kanunun geçici 27 nci maddesi gereğince;

a) Diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi hizmetlerinin bulunduğu 1/10/2008 tarihinden önce tespit edilen,

b) 1/10/2008 tarihinden önce diğer sosyal güvenlik kurum ve kuruluşlarında geçen hizmetlerinin bulunup bulunmadığının tespit işlemlerine başlanmakla birlikte bu tarihten sonra işlemleri sonuçlandırılan,

c) 1/10/2008 tarihinden önce diğer sosyal güvenlik kanunlarına tabi olarak geçen hizmet sürelerine göre tespit edilen basamağın bilgisayar ortamında kayda alınmadan bilgi karar formuna manuel yazılarak aylık bağlanan sigortalıların, hizmete göre tespit edilen basamak intibakının bilgisayar ortamında kayda alınması sonucunda, borçlanma farkı oluşan;

- Tebliğ edilen borçlanma tutarını ödeyerek borçlanması geçerli olan ve yaşlılık aylığı bağlanarlardan, borçlanma tutarı sehven şahıs hesabında prim kodunda bulunması nedeniyle şahıs hesabında fazla ödeme olarak görülen borçlanma tutarının sehven Kurumca iade edilmesi sonucunda borçlanması geçersiz olan,

- Tebliğ edilen ve Kanunda belirtilen süre içerisinde borçlanma tutarını ödeyerek borçlanma talebi geçerli olan ancak kayıtlarda program hatası nedeniyle sonradan borçlanma farkı oluşan,

bu ve buna benzer kayıtlar kurum hatası olarak değerlendirilecektir.

Örnek 1- Mülga 1479 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesine göre, 16/2/2007 tarihinde 9 uncu basamaktan askerlik borçlanması talebinde bulunan sigortalı 16/2/2007 tarihinde tarafına tebliğ edilen borçlanma tutarını 1/3/2007 tarihinde ödemiştir. Borçlanma talebi geçerli sayılan sigortalının 24/3/2007 tarihinde tahsis talebinde bulunmuş, 1/4/2007 tarihi itibari ile yaşlılık aylığı bağlanmıştır. Ancak, yapılan incelemede 506 sayılı Kanuna tabi hizmetlerinin bilgisayar ortamında basamak intibakında yapılmadan bilgi karar formundaki hizmete göre tespit edilen basamak intibakının manuel yazılarak aylık bağlandığı tespit edildiğinden basamak intibakından kaynaklanan 120,00 TL askerlik borçlanması fark tutarı 15/4/2016 tarihinde tebliğ edilmiş ve sigortalı tarafından 15/4/2016 tarihinde ödemiştir. Bu durumda 15/4/2016 tarihinde ödenen 120,00 TL borçlanma fark tutarı, ilk talebine istinaden ödeme yapmış olduğu 1/3/2007 tarihi itibariyle kurum kodu kapsamında değerlendirilerek askerlik borçlanmasının geçerliliği sağlanacaktır.

Örnek 2- 3/4/1951-3/4/1953 tarihleri arasında askerlikte geçen 720 günlük süreyi borçlanmak için 29/4/1986 tarihinde talepte bulunarak, 1/5/1986 tarihinde tarafına tebliğ edilen 96.768 TL borçlanma tutarını 11/8/1986 tarihinde ödeyen sigortalı; 12/8/1986 tarihinde tahsis talebinde bulunmuş olup tahsis talebini takip eden ay başı itibariyle tarafına yaşlılık aylığı bağlanmıştır. Askerlik borçlanma tutarının şahsın hesabında prim kodunda yer alması sebebiyle, şahıs hesabında fazla ödeme olarak yer alan 96.768 TL tutar 25/3/1991 tarihinde

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

sigortalıya iade edilmiştir. Daha sonra yapılan kontrol sonucunda sehven iade edildiği anlaşıldığından prim iade işlemi yapılan 96.768 TL borçlanma tutarı 22/4/2016 tarihinde tebliğ edilmiş ve sigortalı 15/4/2016 tarihinde ödemiştir. Bu durumda 22/4/2016 tarihinde ödenen 96.768 TL borçlanma tutarını ilk talebine istinaden ödeme yapmış olduğu 11/8/2007 tarihi itibarıyla kurum kodu kapsamında değerlendirilerek askerlik borçlanmasının geçerliliği sağlanacaktır.

Sigortalılık bilgilerinde yapılan güncelleme sonucu oluşan borçlanma fark tutarının Kurum hatasının olup olmadığının tespiti yapılması gerektiğinden, bilgisayar kayıtları ve sigortalı dosyası titizlikle incelenerek gerekli işlemlerin yapılacaktır.”

5.1.1.2- Kanunun 88 inci maddenin yirmi ikinci fıkrasına göre kurum hatasına girecek hallerin tespiti

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanların tescil bilgilerinde yapılan değişiklikler sonucunda sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmayan kurum hatası sayılacak hallerin tespiti İl Müdürlüklerimizde kurulacak komisyon marifetiyle yapılacaktır. Bu komisyon il müdürü veya il müdür yardımcısı başkanlığında, şef, Kurum avukatı (varsa), memurun katılımıyla oluşturulacaktır.”

5.1.2- Basamak intibakı nedeniyle eksik tahsil edilen borçlanma tutarları

Kanuna 6385 sayılı Kanunla ilave edilen ek 8 inci maddede, “1479 sayılı Kanun ve mülga 2926 sayılı Kanun kapsamında 1/10/2008 tarihinden önce Kuruma kayıt ve tescili yapılan sigortalılardan, sigortalılık başlangıç veya bitiş tarihi değişenlerin daha önceden tespit edilmiş gelir basamakları ve bu basamakların yükselme tarihleri değiştirilmez. Bu sigortalılardan, tescil tarihi daha eski bir tarihe alınanların eski tescil tarihi ile yeni tescil tarihi arasındaki sigortalılık sürelerine ilişkin gelir basamağı, ilk defa tescil edildiği tarih itibarıyla seçtiği veya intibak ettirildiği basamak olarak kabul edilir.

Bu sigortalıların diğer sosyal güvenlik kanunları kapsamında geçen hizmet süreleri basamak tespitinde dikkate alınmaz.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu nedenle, 1/10/2008 tarihinden önce Kuruma kayıt ve tescili yapılan aktif sigortalılardan sigortalılık başlangıç veya bitiş tarihi değişenlerin daha önceden tespit edilmiş gelir basamakları ve bu basamakların yükselme tarihleri değiştirilmeyecek olup, basamak sabitleme işlemleri gerçekleştirilecektir.

Ancak, evvelce basamak intibak işlemleri manuel ortamda yapılarak malullük veya yaşlılık aylığı bağlanmış olan sigortalıların hak sahiplerine aylık bağlanacağı durumlarda, evvelce manuel ortamda yapılmış basamak intibak işlemlerinin Güvence Sistemine girilmesi gerektiğinden, daha önce manuel ortamda basamak intibak işlemleri yapılmış bu kişilerin basamak intibak ve basamak güncelleme işlemleri yapılacaktır.”

6- “Kanunun 41 inci Maddesine Göre Borçlanılan Sürelerin Hizmet Olarak Değerlendirilmesi” başlıklı üçüncü bölümüne “5- 1479 sayılı Kanuna göre yapılan borçlanmaların değerlendirilmesi” alt başlığından sonra gelmek üzere “6- 506 ve 1479 sayılı kanunlara göre borçlanma yapılıp tebligat tarihi tespit edilemeyen borçlanmalar” alt başlığı eklenmiştir.

“6- 506 ve 1479 sayılı kanunlara göre borçlanma yapılıp tebligat tarihi tespit edilemeyen borçlanmalar

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

2008 yılı Ekim ayı başından önce 506 sayılı Kanunun mülga 60 ıncı maddesinin (F) bendi ile 1479 sayılı Kanunun mülga ek 9 uncu maddesi kapsamında borçlanma yapıp tebligat tarihi bulunmayan sigortalılar hakkında borçlanmanın tebliğ tarihi PTT ile yazışma yapılarak tespit edilecektir. PTT’ce tebliğ tarihinin bildirilmemesi halinde borçlanmanın tebliğ tarihi, Kurumca tebliğ yazısına verilen tarihe 15 gün ilave edilmek suretiyle belirlenecek bu süre içinde yapılan ödemeler geçerli sayılacaktır.

Örnek- 28/10/1993 tarihinde 506 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin (F) bendi kapsamında askerlik borçlanması yapmak için müracaat eden sigortalıya Kurumca 3/11/1993 tarihinde tebliğ yazısı gönderilmiş, borçlanma tutarı 16/11/1995 tarihinde ödenmiş, ancak sigortalının dosyasında tebligat alındı belgesinin bulunmadığı anlaşılmıştır. Tebliğ yazısının gönderildiği tarihe (3/11/1993) 15 gün ilave edilerek bulunan tarihe göre (18/11/1993) 16/11/1995 tarihinde yapılan ödeme son ödeme tarihinden önce olduğundan borçlanma kabul edilecektir.

7- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendine Tabi Olanların Borçlanmaları” başlıklı beşinci bölümünün “1- Kanunun 46 ncı maddesine göre yapılacak borçlanmalar” başlığı altında yer alan açıklamaların sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kanunun 46 ncı maddesine göre borçlanma yapanlardan borç tutarının tamamını 2 yıllık süre içinde ödemiş olanların talebi halinde aylık bağlanmamış olması şartıyla borçlanma tutarının tamamı faiz uygulanmaksızın her zaman iade edilebilecek, ancak kısmi iade yapılmayacaktır. Sigortalı tarafından ödenmiş olan borçlanma tutarının vefatından sonra hak sahiplerince iadesinin talep edilmesi halinde ise borçlanma tutarının hak sahiplerine iadesi yapılmayacaktır.”

8- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendine Tabi Olanların Borçlanmaları” başlıklı beşinci bölümünün “2- Kanunun geçici 4 üncü maddesine göre yapılacak borçlanmalar” başlığının altında yer alan “2.1- Geçici 4 üncü maddenin onuncu fıkrasına göre yapılacak borçlanmalar” alt başlığında yer alan “Örnek- 1”den önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bunlardan borç tutarının tamamını 2 yıllık süre içinde ödemiş olanların talebi halinde aylık bağlanmamış olması şartıyla borçlanma tutarının tamamı faiz uygulanmaksızın her zaman iade edilebilecek, ancak kısmi iade yapılmayacaktır. Sigortalı tarafından ödenmiş olan borçlanma tutarının vefatından sonra hak sahiplerince iadesinin talep edilmesi halinde ise borçlanma tutarının hak sahiplerine iadesi yapılmayacaktır.”

9- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendine Tabi Olanların Borçlanmaları” başlıklı beşinci bölümünün “5- Kanunun geçici 44 üncü ve geçici 51 inci maddelerine göre yapılan borçlanmalar” alt başlığının sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ancak, söz konusu sürelerin değerlendirilmesinde;

2015/19 sayılı Genelgenin yayımlandığı 3/7/2015 tarihinden önce ilgili maddeler uyarınca borçlanma işlemi yapılmış ve bu süreleri 11/12/2014 tarihli ve 2014/32 sayılı Genelge doğrultusunda Kurumlarınca görevlerine son verildiği tarih itibariyle kazanılmış hak aylığında değerlendirilmiş olanların işlemleri geçerli sayılacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

11/9/2014 tarihinde Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine tabi bir görevde bulunanların borçlandırılan süreleri ile bu süreler kapsamında uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenen sürelerinin tamamı 11/9/2014 tarihi itibarıyla kazanılmış hak aylıklarının tespitinde değerlendirilecektir.

11/9/2014 tarihinde herhangi bir görev de bulunmayanların (Kurumlarınca görevlerine son verildiği tarihten sonra tekrar herhangi bir göreve dönmemiş olanlar, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) veya (b) bendi kapsamında ya da banka sandıklarına tabi görev yapanlar, emekli veya yaşlılık aylığı bağlanmış olanlar) borçlandırılan süreleri ile bu süreler kapsamında uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenen sürelerinin tamamı Kurumlarınca görevlerine son verildiği tarih itibarıyla kazanılmış hak aylıklarının tespitinde değerlendirilecektir.”

10- “Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendine Tabi Olanların Borçlanmaları” başlıklı beşinci bölümünün sonuna açıklamaları ile birlikte aşağıdaki alt başlık eklenmiştir.

“6- Kanunun ek 11 inci maddesi uyarınca yapılacak borçlanmalar

6663 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile 657 sayılı Kanuna eklenen “Doğum Sonrası Yarı Zamanlı Çalışma” başlıklı ek 43 üncü madde uyarınca doğum yapan memurların doğum sonrası analık izninin veya 657 sayılı Kanunun 104 üncü maddenin (F) fıkrası uyarınca kullanılan iznin, eşi doğum yapan memurların ise babalık izninin bitiminden, ilgili mevzuatı uyarınca çocuğun mecburi ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden ay başına kadar olan dönemde mali hakları ile sosyal yardımları yarım ödenmek ve bu döneme ilişkin fiili hizmet süreleri ile prim ödeme gün sayıları yarım olarak hesaplanmak suretiyle haftalık normal çalışma süresinin yarısı kadar çalışabileceklerdir.

657 sayılı Kanunun ek 43 üncü maddesi uyarınca doğum veya evlat edinmeye bağlı olarak ilgili mevzuatına göre yarım zamanlı çalışan 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendine tabi sigortalıların, Kanuna 6663 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi ile eklenen ek 11 inci madde uyarınca 10/2/2016 tarihinden itibaren kendilerinin ya da hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları hâlinde fiili hizmet süreleri ile prim ödeme gün sayıları yarım olarak hesaplanan süreleri borçlandırılacaktır.

Yarım zamanlı olarak geçen süreler 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışanların 41 inci maddede belirtilen esaslara göre, haklarında mülga hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulananların ise müracaat ettikleri tarihteki emekli keseneğine esas aylık tutarına ilişkin tüm unsurlar üzerinden güncel katsayılar ile kesenek ve karşılık oranlarına göre hesaplanacak olan borcun kendilerine veya hak sahiplerine tebliğ edildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenmesi şartıyla fiili hizmet sürelerine eklenecektir.”

I- GENELGENİN ONBİRİNCİ KISMINDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- “Primini Kendi Ödeyen Sigortalılara İlişkin Eksik Alınan Tutarlar” başlıklı birinci bölüme aşağıdaki alt başlıklar açıklamalarıyla birlikte eklenmiştir

“1- (4/b) kapsamında eksik tahsil edilen prim tutarları

1.1- (4/b) tescil bilgilerinde yapılan değişiklikler sonucunda sigortalılar ile tüzel kişilerin kasit, kusur, hata veya yanılıcı beyanından kaynaklanmayan kurum hatası sayılacak kayıtlar/haller

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

- Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanların sigortalılık başlangıç ve sigortalılığın sonlandırılmasına ilişkin yapılacak işlemlerde, Kurum kayıtlarına intikal eden bilgi ve belgeye göre sigortalılık başlangıcına ilişkin işlemlerin Kuruma intikal ettiği tarihte yapılmaması nedeniyle gecikme zammı ve gecikme cezası olmak üzere prim borcu oluşun,

- Kayıt ve tescili bulunan sigortalılardan, Kurumca sonradan yapılan inceleme sonucunda, Kurum kayıtlarına intikal eden hizmet sürelerine göre sigortalılık sürelerinde gerekli güncellemelerin yapılmaması nedeniyle, gecikme zammı ve gecikme cezası olmak üzere prim borcu oluşun,

- Kayıt ve tescili bulunan sigortalılardan Kurum kayıtlarına intikal ettirilen gerek ilk tescil kaydı sırasında seçilen basamak veya diğer sosyal güvenlik kapsamında geçen hizmet sürelerine göre basamak intibak işlemlerinin yapılması nedeniyle, gecikme zammı ve gecikme cezası olmak üzere prim borcu oluşun,

- 53 üncü madde uygulamasına göre, (4/a) kapsamında çalışması sona eren sigortalılardan, ticari faaliyeti bulunanların (4/b) kapsamında yeniden sigortalılıklarının başlatılmasına ilişkin Kurum kayıtlarına intikal eden bilgi ve belgelere göre, kurum kayıtlarına intikal ettiği tarih itibarıyla işlemlerin yapılmaması nedeniyle gecikme zammı ve gecikme cezası olmak üzere prim borcu oluşun,

- Köy muhtarı olarak tescili yapılan ancak daha sonraki seçimlerde veya 6/12/2012 tarihli ve 28489 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”a göre mahalle statüsü kazandırılan köylerdeki muhtar sigortalılarının, 1/4/2014 tarihinden itibaren köy muhtarı statüsünün mahalle muhtarı statüsü güncelleme işlemlerinin yapılmaması nedeniyle, gecikme zammı ve gecikme cezası olmak üzere prim borcu oluşun,

- On-line tescil kayıtlarında sorunlu tabloda kayıtlı olan tescil, terk, yeniden sigortalılık işlemlerinin kullanıcı tarafından gerekli kontroller yapıldıktan sonra işlem yapılması gereken kayıtlara ilişkin sigortalılık işlemlerinin yapılmaması nedeniyle, sonradan gecikme zammı ve gecikme cezası olmak üzere prim borcu oluşun,

bu ve buna benzer kayıtlar kurum hatası olarak değerlendirilecektir.

Örnek 1- 29/3/2009 tarihinde yapılan mahalli seçimlerde köy muhtarı seçilen, seçildiği tarih itibarıyla kayıt ve tescili yapılan ve düzenli prim ödemesi bulunan sigortalının köy statüsünün mahalle statüsüne geçmesi nedeni ile köy muhtarı olarak görev yaptığı sigortalılığı 1/4/2014 tarihinden itibaren mahalle muhtarı statüsü olarak güncelleme işlemlerinin yapılması sonucunda, prim borcu oluşmuştur. Bilgisayar kayıtlarının ve sigortalı dosyasının incelenmesi sonucunda, sigortalıya sonradan oluşturulan prim borcunun Kurum hatası olduğu tespit edilmiştir. Bu tarihten itibaren süresi içinde ödenen aylara ait prim fark tutarlarına Kanununun 89 uncu madde hükmü uygulanmaksızın asıl borç tutarı 5/5/2016 tarihinde tebliğ edilmiş ve sigortalı tebliğ edilen fark prim tutarını tebliğ edildiği 5/5/2016 tarihinde ödemiştir. Bu durumda sigortalı tebliğ edildikten sonra belirlenen süre içerisinde ödeme yapmış olduğundan, 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası hükmüne istinaden gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmayacaktır.

Sigortalılık bilgilerinde yapılan güncelleme sonucunda eksik tahsil edilmiş olması nedeniyle sonradan prim borcunun oluşmasında Kurum hatasının olup olmadığının tespiti

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

yapılması gerektiğinden, bilgisayar kayıtları ve sigortalı dosyası titizlikle incelenerek gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

1.2- Kanunun 88 inci maddenin yirmi ikinci fıkrasına göre kurum hatasına girecek hallerin tespiti usulü

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılanların tescil bilgilerinde yapılan değişiklikler sonucunda sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmayan kurum hatası sayılacak hallerin tespiti İl Müdürlüklerimizde kurulacak komisyon marifetiyle yapılacaktır.

Bu komisyon il müdürü veya il müdür yardımcısı başkanlığında, şef, Kurum avukatı (varsa), memurun katılımıyla oluşturulacaktır.”

İ- DİĞER HUSUSLAR

1- 22/2/2013 tarihli ve 2013/11 sayılı Genelgenin ekinde yer alan “EK-11, EK-13, EK-15, EK-20, EK-21” bu Genelgenin ekinde yer aldığı şekliyle güncellenmiş, “Kanunun geçici 63 üncü madde uygulamasına ilişkin talep dilekçesi (EK-35)” ve “Kanunun geçici 63 üncü madde ihya talep dilekçesi (EK-36)” eklenmiştir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

EKLER :

- 1- Tarım İşlerinde Hizmet Akdiyle Süreksiz Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (EK-11)
- 2- Şehir İçi Toplu Taşıma Araçlarında Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (EK-13)
- 3- Sanatçı Olarak Kısmi Süreli Çalışanlara Ait Giriş Bildirgesi (EK-15)
- 4- Sosyal güvenlik sözleşmesi yapılan ülke tablosu (EK-20)
- 5- Geldikleri ülkede sosyal sigortaya tabi olduklarını belgeleyenlerin Ülkemizde ne kadar süre ile sigortalı olmayacaklarını gösterir tablo (EK-21)
- 6- Kanunun geçici 63 üncü madde uygulamasına ilişkin talep dilekçesi (EK-35)
- 7- Kanunun geçici 63 üncü madde ihya talep dilekçesi (EK-36)

DAĞITIM :

Gereği :
Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi :
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına